

DOBA seniorů

č. 8 / IX. ROČNÍK SRPEN 2013 18 Kč

Cena v předplatném 16 Kč

CÍRKEVNÍ RESTITUCE ³

Češi poslali dopis papeži Františkovi

Zachraňují tradici

českých
gobelínů

20
JIS

Z čar a kouzel
čerpá
energii

16
JIS

**Rada seniorů
České republiky**
občanské sdružení

PORADNY RS ČR

Sídlo pražské poradny Rady seniorů České republiky je v Domě odborových svazů v Praze 3, nám. W. Churchilla 2. Telefonní spojení: 234 462 073-7. Poradny Rady seniorů ČR jsou i letos pro všechny seniory zdarma.

KONTAKTNÍ ÚDAJE REGIONÁLNÍCH PRACOVÍŠŤ RS ČR:

Brno:

Dům odborových služeb,
Malinovského nám. 4 – kancelář 414
Telefon: 532 269 414
e-mail: poradna.brno@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je
JUDr. Eliška Skuhrovcová.

České Budějovice

Žižkova 12/309
Tel.: 387 718 313
E-mail: Jc.rscr@seznam.cz
Úřední hodiny: úterý, středa vždy 9.00 – 13.00
Předsedou KRS JCK je Václav Minařík

Hradec Králové:

Dům odborových služeb,
Gočarova 1620 – kancelář 405
Telefon: 495 521 048
E-mail: poradna.hradec.kr@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je
Prof. RNDr. PhDr. Jan Solich, CSc.

Kladno

Cyrila Boudy 1444 - kanc.138
telefony: 312 522 874; 602 305 225
úřední hodiny: čt 12:00 - 16:00
e-mail: rs.kraj@seznam.cz
Předsedou KRS je Miloslav Vajs

Ostrava:

Dům odborových služeb
U Tiskárny 578/1, 3. patro
Tel.: 596 104 221-2
E-mail: poradna.ostrava@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je
Ing. Oldřich Pospíšil.
Webové stránky krajské rady MS kraje:
www.ms-seniors.cz

Plzeň

Právní poradenství starobním důchodcům:
Tomanova 5, 4. poschodí, každý čtvrtek
od 15 do 17 hodin. Objednávky předem
jsou možné na tel. číslo: 377 421 619
každé pondělí v době od 14 do 17 hod.
a každou středu od 9 do 12 hod.

Zlín

Kvítková 4324
Telefony: 720 181 192, 606 171 503
e-mail: rscr.zlin@seznam.cz
Návštěvní hodiny: pondělí 10–12 hod.
Předsedkyní RS ZK je Iva Pilková.

UPOZORNĚNÍ

Svoje osobní návštěvy v poradnách si předem domluvejte telefonicky. Vyhněte se nepříjemným situacím, kdy očekávanou pomoc kvůli nepřítomnosti příslušného odborníka nedostanete.

**POZN.: Ve všech poradnách lze
zakoupit aktuální Doby seniorů!**

Otravná politika

Dokonce i někteří politici nyní říkají, že národ má politiky plné zuby. Chtěl bych tomu oponovat. Ona otrávenost se podle mě politiky jako takové týkat nemůže a ani přitom nemusím jít do slovních ekvilibristik, které při výkladu pojmu projev chráněný imunitou předvedl ctihodný Nejvyšší soud ČR. Politika sama o sobě není nic špatného či otravného. Je to totiž, nebo měla by to být správa věcí veřejných (jako taková byla chápána už v antickém Řecku), umění řídit stát a hájit zájmy jednoho státu vůči druhému, vytvářet a udržovat vztahy mezi těmito státy.

Otravní mohou tudíž být výlučně ti, kdo politiku utvářejí. Ačkoli se i u nás hovoří o občanské společnosti, jsou to stále ještě hlavně profesionální politici. Ti čeští podle mně v současné době patří k těm nejotrávnějším. Mnozí z nich totiž stále odmítají pochopit, že jejich úkolem je sloužit národu, spravovat v jeho zájmu věci veřejné. A podle toho se i chovat. Nechovají se. Správu věcí veřejných chápou jako jakési svoje privilegium, do kterého veřejnost nemá co mluvit, a když už, tak jen v den voleb. To, že následně poruší své předvolební sliby, konají často v rozporu s nimi, považují za další svoje výsostné právo. Neb jen oni – jak si myslí – totiž vědí, jaké konání je správné, zatímco voliči (jak blahosklonně uvádějí „lidé venku“ či „lidé na ulici“) přece nemají dostatek informací a nechápou, že i politické kotrmelce a různé podrazy jsou cestou k jejich blahu.

A jako samozřejmost berou, že jsou jaksi cosi víc než „neinformovaní“ obyčejní občané a pro chování v politice si nastavují i svoje vlastní pravidla. I taková, která korumpování různými lukrativními posty vyjednávají za součást politického vyjednávání.

Bohužel to došlo už tak daleko, že i v zahraničí zvedají obočí a českou politickou scénu v její současné podobě považují za žumpu. Nečasova vláda kvůli skandálům nakonec padla, nechutné divadlo ovšem

pokračuje. Drtivá většina národa žádá vypuštění žumpy, výměnu politiků, a volá proto po předčasných volbách, které jsou nejčistší cestou, která k tomu může vést. Parlament toto volání nevyslyšel. Mnozí poslanci vědí, že volby budou znamenat jejich konec v politice a tím i konec vysokých příjmů, ke kterým jinde už jen tak nepřijdou. A to někteří mají hypotéky a jiné dluhy. Pochopil bych, kdyby přiznali, že si tudíž sami rybník nevypustí. Místo toho, a to považují za vrchol pokrytectví, dnes vykřikují, že odpor proti rozpuštění parlamentu je bojem za záchranu parlamentní demokracie.

Ano, máme co do činění s politiky, kteří jsou otravní. Ale sami jsme je volili, takže máme vlastně to, co si zasloužíme. Snad se z toho aspoň poučíme, až opět budeme vybírat politickou reprezentaci.

Zatím to není akutní, otravní politici tomu zabránili. Tak si od nich oddechněte aspoň při četbě tohoto vydání Doby seniorů. Víc než jindy jsme ho zaměřili na tipy, jak strávit volný čas, i když ani toto číslo vzhledem k tomu, co se s věcmi veřejnými děje, není a ani nemůže být apolitické...

František Vonderka

šéfredaktor

Šéfredaktor Mgr. František Vonderka. Adresa redakce a inzerce: Nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3 – Žižkov, e-mail: dobasenioru@email.cz. Kontakt výlučně pro inzerci: inzerce@dobasenioru.cz. S redakcí se můžete také spojit prostřednictvím pražské poradny RS ČR. Vydává Rada seniorů ČR (www.rscr.cz). Grafická úprava: Matouš Johanides. Tisk: Europrint s.r.o. Rozšiřují PNS a Česká pošta,

předplatné agentura A.L.L. Production, s.r.o., box 732, 111 21 Praha 1, Tel.: 234 092 851, e-mail: dobasenioru@predplatne.cz. Registrace MK E 16412, ISSN 1801-5859. Články vyjadřují názory autorů a nemusejí být totožné s názorem redakce. Nevýžádané texty a foto se nevracejí.

DALŠÍ ČÍSLO VYJDE

30. srpna 2013

Pod dopis pro papeže přibývají nové podpisy

Hlavní iniciátoři petice papeži Františkovi: spisovatelka Lenka Procházková, signatářka Charty 77 (uprostřed), vlevo od ní spisovatel a vysokoškolský pedagog Milan Kohout (také chartista, v roce 1986 vyhoštěn z ČSSR) a režisér dokumentarista Václav Dvořák (vpravo) na tiskové konferenci 15. 7.

V den výročí upálení Mistra Jana Husa skupina odpůrců církevních restitucí předala primasovi české katolické církve kardinálovi Dominiku Dukovi dopis, určený papeži Františkovi a požádala ho, aby ho předal do Říma. Dopis byl doplněn podpisy několika stovek občanů, kteří spontánně vyjádřili souhlas s jeho obsahem. Během několika dní jejich počet přesáhl tisíc. A to navzdory skutečnosti, že média o něm prakticky mlčí a lidé se o jeho existenci dovídají vlastně jen z doslechu. Vzhledem k tomu, že je věnován problému, který hýbe českou veřejností, rozhodli jsme se zveřejnit v Době seniorů jeho podstatné pasáže. Po oslovení Jeho Svatosti a vyjádření radosti nad jejím zvolením papežem se v dopise mj. uvádí:

„V minulém století prošla naše země (tehdy ještě Československá republika) tvrdým údobím vlády jedné strany, kdy protirežimní názory byly potírány a trestány. Těžký úděl nesli i mnozí duchovní, kteří odmítli s komunistickou mocí spolupracovat. Po společenském zvratu koncem roku 1989 se

nový demokratický režim snažil minulé křivdy napravovat. Církve, především římskokatolická, dostaly do vlastnictví asi 170 komplexů, hlavně klášterů, aby život řádů byl obnoven. Po smrti kardinála Tomáška si však představitelé římskokatolické církve začali nárokovat další

nemovitosti, z nichž mnohé získali bez soudního rozhodnutí v průběhu přechodné úřednické vlády v roce 1998. Česká veřejnost o tom byla jen minimálně informována a dodnes jí není znám počet budov (škol, školek, učilišť, zdravotnických zařízení, lázní atd.), které přestaly sloužit svým účelům a byly převedeny do vlastnictví římskokatolické církve. Část těchto budov je dnes v dezolátním stavu, protože církve pro ně nenašla využití.

Počátkem roku 2013 vstoupil v platnost zákon o dalším obrovském převodu státních majetků na církve (především římskokatolickou), který ve spolupráci s Pražským arcibiskupstvím připravila česká vláda. Víc než 80 procent obyvatel naší země s tímto nespravedlivým zákonem nesouhlasí a opoziční politici proti němu podali už tři ústavní stížnosti. Celková hodnota nemovitostí (polí, lesů, rybníků a budov), které mají být na církve převedeny, je zákonem vyčíslena na 75 miliard korun českých, což je nepodloženo, protože nikdo neprovedl nezávislou kontrolu seznamu těchto nemovitostí a ani jejich ocenění.

Součástí zákona je i tzv. finanční odškodnění v celkové částce dalších 59 miliard korun, která je také nepodložená. Smlouvy byly podepsány za zavřenými dveřmi, bez přítomnosti novinářů. Postupné splácení dle těchto nevypověditelných smluv zadluží na třicet let i další generace našich občanů. Pro římskokatolickou církev je určeno 47 miliard korun navýšených o inflaci. O zbytek „kořisti“ se podělí dalších šestnáct církví a náboženských společností.

Vážným účinkem převodu majetků na církve (především římskokatolickou) je i úbytek věřících. Nacházíme v tom přímou souvislost. Jestliže tisíce věřících žádaly, aby církevní hodnostáři odmítli zákon o převodu majetků a jejich prosby byly bez odpově-

di oslyšeny, cítí se tito lidé zrazení. Přestávají věřit svým pastýřům, kteří kážou vodu a pijí víno. Jak vnímat slova o pokoře, když skutky dokazují pýchu? Proč mají chudí přispívat ze svého nedostatku na prelátský luxus? Dobrá zvěst, kterou slovy i činy hlásal Ježíš, se v dnešních Čechách stala zástěrkou pro kšeft.

Možná Vás, Vaše Svatosti, napadne otázka, proč to naše vláda učinila, proč tento protiústavní zákon protlačila Parlamentem. Odpověď je zahanbující. Vláda, její poslanci a další lidé v pozadí se na církevním zisku budou podílet, jsou tedy spolupachatelé. Již teď mají připraveny realitní kanceláře a akciové společnosti (s anonymními akcionáři), některé založeny Pražským arcibiskupstvím, jejichž prostřednictvím budou od církví skupovat nově získaná pole a lesy a vydělávat na nich.

Jako občané České republiky jsme se snažili tomuto chystanému podvodu zabránit. Psali jsme články, trestní oznámení, dokonce jsme před rokem napsali otevřený dopis i Vašemu předchůdci papeži Benediktovi XVI. Žádný z našich kroků nebyl zatím úspěšný, ale stále doufáme, že se nakonec dovoláme práva a spravedlnosti. Stále věříme, že podvod nelze halit svatou rouškou. Vaše zvolení v nás posílilo naději, že získáme úhelného

zastávce. K čemu bude římskokatolické církvi kořist, o kterou olupuje český stát a jeho zchudlé občany? Klademe si otázku, čím chce tato církev inspirovat, když svým jednáním odporuje Ježíšovým příkázáním. Jak mají lidé hledat útěchu a radost ve víře, když pohrdají jejími širiteli? To jsou velmi vážné věci, odehrávající se ve velmi kritické době, kdy celý svět stojí na křižovatce.

Vaše zvolení však napovídá tomu, že římskokatolická církev si je vědoma svých povinností vůči lidstvu a že se připravuje na svou nelehkou roli v příštích letech, když zvolila tak pokorného „kormidelníka“ až z konce světa...

...Nepřestáváme doufat, že i naše poloprázdné, chladné kostely se mohou stát přívětivými domy, které jsou otevřeny stále a každému, kdo hledá pospolitost,

útěchu, povzbuzení a lásku. Sníme o tom, že naše obnovené a pohodlné kláštery, kde dnes přebývá pět či deset řeholníků, otevřou vrata lidem bez přístřeší a že pomohou vrátit opovrhovaným, bezradným a zoufajícím jejich lidskou důstojnost a víru v lásku k bližnímu.

Plné znění dopisu najdete na internetové adrese **stop-cirkevni-restitucim.cz**.

Kardinál Duka na svých internetových stránkách (<http://www.dominikduka.cz>) oznámil, že dopis 12. června odeslal prostřednictvím papežského nuncia do Říma. Doplnil ho svým doprovodným dopisem, v němž „upřesňuje některá zavádějící tvrzení a polopravdy“, jichž se autoři údajně dopustili. Konstatuje v něm mj., že „skupina, která petici podepsala je představitelem postkomunistických a antiklerikálních názorů“ a že se nejedná o „názor většinový“ (plné znění najdete na kardinálově internetové adrese).

Autoři dopisu svolali 15. července tiskovou konferenci, na které opakovaně vyjádřili svůj podiv nad tím, že veřejnoprávní media neinformují občany o aktivitách proti církevním restitucím, tváří se, jako by oslovení papeže občany, iniciativami a hnutími bylo na denním pořádku. Hovořili také o tom, že mají obavy, zda se jejich dopis dostane k adresátovi. Podpisová akce, podle jejich slov, dále pokračuje a podpisové archy budou průběžně odesílány do Říma. Petiční listy lze stáhnout na www.stop-cirkevni-restitucim.cz, je však nutné opatřit je vlastnoručním podpisem a odeslat organizátorům petice (adresa je uvedena u petičního listu), aby podporu občanů nikdo nemohl zpochybňovat. Bývalá signatářka Charty 77, spisovatelka Lenka Procházková na tiskové konferenci uvedla několik příkladů církevních požadavků na polnosti, které jsou v rozporu dokonce s prvorepublikovými zákony... Někteří soudci ústavního soudu, podle autorů dopisu papeži Františkovi, rozhodovali bez znalosti věci. Řešením by podle nich byla novela zákona, která by jasně stanovila podmínky navrácení majetku i finančního odškodnění.

(fav) ■

Foto: autor a Christus Vincit

Zastávce chudoby na Petrově stolci

K nápadným povahovým rysům papeže Františka patří osobní skromnost. Jako kardinál žil v malém bytě, sám si vařil a jezdil veřejnou hromadnou dopravou. Podle jeho názoru každý člověk, který podlehne sebestředné marnosti, ve skutečnosti skrývá v sobě velkou bídu.

Už jako kardinál uvedl, že církev je v současném světě uzavřená sama do sebe, a tak duchovně nemocná. Řekl, že pokud by si měl vybrat mezi poraněnou církví, která se vydala na ulici, a nemocnou, odtažitou církví, rozhodně by si vybral tu první.

Přál by si více sociální spravedlnosti. V roce 2005 v projevu uvedl, že ve světě přetrvává nespravedlivé rozdělení hmotných statků a vytvořilo „situaci sociálního hříchu, který volá až do nebe.“ V knize, napsané před jeho zvolením papežem, označil za hřích vývoz zisků ze zemí, v nichž byly vytvořeny. Hlásal také: „Musíme být na straně chudých a v případě nutnosti jít i proti mocným.“ Neoliberální hospodářský model podle něj opovrhne chudými: „Nejsou v něm jen marginalizováni a vyloučení ze společnosti, jsou chápáni pouze jako odpad.“

I jako papež dává najevo osobní askezi a citění s chudými. Při svém prvním vystoupení v loďce chrámu sv. Petra měl bílou sutanu místo obvyklého papežského ornátu. Na cestu k večeri nepoužil připravený mercedes s řidičem a trůnem, ale jel autobusem. Místo zlatého nosí na prsou kříž železný, i červené papežské boty vyměnil za černou ortopedickou obuv. Do Sixtinské kaple nechal vrátit tzv. lidový oltář z dob Pavla VI., aby mši mohl vést uprostřed věřících (versus populum.) Honosné prostory, určené ve Vatikánu k pobytu papeže, chce využívat jen při významných příležitostech.

V sobotu 16. března na setkání s novináři papež František s poukazem na svatého Františka z Assisi řekl: „Přál bych si, aby i celá církev byla církví chudých, církví pro chudé“.

Nebyl to ojedinělý výrok: „Naše radost není radostí z vlastnictví mnoha věcí, ale ze setkání s Ježíšem,“ řekl o týden později na Květnou neděli 2013.

Pomoc obětem povodní

Při letošních povodních svoji lidskost opětovně potvrdili i mnohé důchodkyně a důchodci. Byli to často oni, kdo okamžitě zorganizovali nezištnou pomoc při úklidu a likvidaci následků nejen postiženým sousedům v místě, ale v mnohých organizacích se ve spolupráci s obcemi a městy zapojili do organizování peněžních i věcných sbírek.

ném okamžitou hmotnou pomoc – mají 180 členů, proto poslali 180 lahví balené pitné vody, ve 3. MO SDČR Kladno přispěli na Pomoc v tísni 1000 Kč a jedna jejich, podle přání nejmenovaná, členka přidala osobně 2000 Kč. V Nových Dvorech u Kutné Hory členové spolu s Obecním úřadem a Diakonií v Hradci Králové pomohli zorganizovat sbírku hmotné

li, ale kdo mohl, okamžitě přiložil ruku k dílu. Individuálně se také připojovali ke věcným sbírkám Diakonie, nebo v obcích, postižených povodní, ihned pomáhali při odstraňování nánosů bahna a vody při úklidu v rámci sousedské výpomoci.

Jak je vidět nejen z těchto kusých a dílčích informací, důchodci mají srdce na pravém místě a okamžitě pomáhají, kde je potřeba. Informace z dalších krajů zatím nemám, proto věřím, že se mi ozvou i další funkcionáři z ostatních krajů.

■ Původní břehy jsou někde hluboko...

Velká voda a my

Velká voda, která zasáhla naši zemi, se nevyhnula ani Kamýku nad Vltavou. Naštěstí ne v takovém rozsahu, jako před jedenácti léty, ale „stačilo to“. Více napoví fotky, které pořídila naše členka paní Helena Krutová...

■ Vltava v ulici...

■ ...a na dvorku.

■ Tak nějak vypadá průtok vody několikanásobně větší než normální

■ Takový rybolov byste si asi nepřáli, aneb dětské hřiště po opadnutí vod...

■ Když vody opadly...

Např. v Ústeckém kraji se konkrétní pomoc našich členů ve spolupráci s magistrátem města Most soustředila na vybranou postiženou obec, přidaly se další členské organizace SDČR v Brňanech, Bečově i Horním Jiřetíně. Ve spolupráci s místní radnicí v Meziboří pomohli naši členové finanční částkou, další organizace v regionu Most–Litvínov zasílají dárcovské SMS, přidali se spolupracující senioři z Českých drah, mnozí naši aktivní členové dle svých možností pomáhají individuálně.

Ve Středočeském kraji darovala místní organizace Svazu důchodců ČR ve Sla-

pomoci. V Kamýku nad Vltavou členové a členky SDČR obětavě pomáhali při úklidu a následném odstraňování škod, protože i tuto obec letošní povodeň postihla.

V Kraji Vysočina členové našich organizací hromadné sbírky neorganizova-

Naši členové většinou považují okamžitou pomoc za samozřejmost a často o tom ani nemluví. Máme svazové heslo „Důchodci důchodcům, aby člověk nebyl sám“, a opravdu u nás platí, že kdo rychle dává, dvakrát dává. Za to patří všem obětavým a solidárním českým důchodcům naše poděkování.

Hana NĚMCOVÁ ■

místopředsedkyně Svazu důchodců ČR

Poznámka redakce Doby seniorů:

K poděkování vedení SDČR se samozřejmě rádi připojujeme.

Při plzeňském pivu i moravském vínu

Uspořádat 5. ročník přehlídky seniorských pěveckých souborů Seniorská píseň nebylo pro Městskou organizaci Svazu důchodců v Českých Budějovicích vůbec jednoduché. Největším problémem je sehnání peněz. Bez záštity hejtmána Jihočeského kraje Mgr. Jiřího Zimoly a jeho finančního příspěvku by to nebylo vůbec možné. Morální podporu nám

pěvecký sbor Tetičky z Kunovic, tentokrát doplněný o mužský sbor Old Stars Hradišťanu z Uherského Hradiště. Na moravské soubory se vždycky těšíme. Vnesou do našeho programu svěží závan zemitého moravského folkloru s písničkami především o víně. A obvykle s sebou přivezou i něco na zub – moravské koláče. I tyto dva soubory vystoupily

dvakrát, poprvé s pásmem Široká dolina u Kunovic, podruhé s pásmem Na hradišťských lůkách. Oba soubory jsou krojované, a tak jsme se dozvěděli i zajímavosti o historii jejich rázovitého kroje.

Posledním vystupujícím souborem byl pěvecký a taneční soubor Dobřanské bábin-

ky z Dobřan. Dobřanské bábinčky si pro diváky připravily pěvecké a taneční vystoupení Písně o pivu v dobových kostýmech. Z vystoupení Dobřanských bábiněk doslova číší nezdolný optimismus a elán, který nehledí na přibývajících roky. Protože mohu sledovat vývoj seniorských amatérských zpěváků a hudebníků od začátku Seniorské písně, nemohu přehlédnout, jak roste jejich umělecká úroveň, vystoupení jsou promyšlenější a dramaturgicky zpracovanější a co je hlavní – rýsují se další kandidáti na vystoupení.

Přítomná paní Zdeňka Dominiková, předsedkyně Klubu důchodců v Uherském Hradišti, který sdružuje 350 členů, se netajila se svým úmyslem založit také u nich v Uherském Hradišti pěvecký soubor. Podle toho, jak mohutně zpívala, o zdaru jejího snažení nelze vůbec pochy-

Členky Rozmarýnu předvedly i tance

bovat. Mohli jsme si i vyměnit zkušenosti z práce našich organizací. V Uherském Hradišti je samostatná seniorská organizace, která nemá zastřešení nějakého svazu. Pro nás byly její zkušenosti inspirující: jestli bude pokračovat stávající nezájem krajské rady Svazu důchodců o dialog a spolupráci s naší městskou organizací, zvážíme i my, zda by nebylo efektivnější dát se samostatnou cestou. Nadcházející transformace občanských sdružení nám pro to vytváří vhodné podmínky.

Na závěr došlo k vzájemné výměně dárků a pozorností, které přerostlo ve společné posezení, jak jinak než při zpěvu. Seniorská píseň ukazuje, že v seniorské generaci je velká snaha po uměleckém, byť amatérském, sebevyjádření a naše organizace je hrdá na to, že může být u toho. Dík za celou zdařilou akci patří členům našeho výboru, paní Jaroslavě Studené,

Hosté z Uherského Hradiště přivezli zemitý moravský folklor

vyjádřil i primátor Českých Budějovic Mgr. Juraj Thoma. Finanční pomoc přislíbilo i SD Jednota v Českých Budějovicích. Díky všem jmenovaným jsme mohli 14. června přivítat v Klubu BB Centrum Gerbera 5 seniorských souborů, které se zpěvu i tanci věnují.

Jako první tradičně vystoupil ženský pěvecký soubor Rozmarýn Městské organizace Svazu důchodců v Českých Budějovicích. Na letošním ročníku kromě tradičního přednesu lidových písní, zejména z jižních Čech, které tvoří hlavní část jeho repertoáru, obohatil svoje vystoupení i o taneční část. Členové městské organizace nacvičili Českou besedu, která byla i pro seniorskou generaci vítaným překvapením a objevila pro diváky součást naší kulturní historie.

Dalším vystupujícím souborem byl kvartet 4Trio z Mladé Boleslavi. I tyto čtyři dámy vystoupily dvakrát, poprvé s lidovými písničkami v úpravě renomovaných hudebních skladatelů, podruhé se šlágrů 30. a 40. let, které v jejich podání přerostly v malé herecké etudy.

Již podruhé v historii Seniorské písně zavítal do Českých Budějovic ženský

Dobrou náladu a zážitky ze zpěvu nepokazil ani nezájem krajské rady SD ČR

která měla celou akci organizačně na starost a panu Ing. Milanu Prášilovi, který na ni sháněl peníze, vedle našich dalších členů, kteří ji pomáhali zajišťovat.

Ing. Jiří POLÁNSKÝ ■
předseda MO SDČR
v Českých Budějovicích

S odbory žije už 65 let

Vlastimil Koula letos v lednu oslavil už svoje osmdesáté narozeniny. Působí stále vitálně. A stále je členem odborů. Letos 16. srpna to bude 65 let, co do nich v plzeňské Škodovce, coby patnáctiletý učeň, vstoupil.

■ Co vám členství v odborech v životě dalo?

Nevím, jestli to řeknu dobře, protože to přicházelo po krůčcích a nakonec mi to zaplnilo celý život. Už ve Škodovce v Plzni jsem vlastně hned po vyučení dělal úsekového důvěrníka. Byl jsem prostě kapku aktivnější než jiní mladí lidé. S odbory jsem prostě žil. Mám z nich spoustu velkých zážitků. Letos jsem si třeba zvlášť zavzpomínal na 1. červen 1953...

■ Důvod?

To přece byla měnová reforma.

■ A plzeňská Škodovka byla místem, kde se proti tomu protestovalo. Vlastně to bylo první větší vystoupení dělníků proti opatřením tehdejšího režimu v celém sovětském bloku. Jak jste to prožil Vy?

Když se to začalo divně rojit, tak spolu pracovníci řekli: hele, jsi důvěrníkem, tak to dej nějak dohromady. Vylez na střechu a podívej se, jestli se to už venku srocuje a jestli půjdeme někam ven. Vylezl jsme na střechu, z nářadovny dvě bylo vidět na lokomotivku a tam už stáli dělníci s prapory před dílnou. Tak jsem slezl dolu, řekl, co jsem viděl a začali jsme to taky dávat dohromady. Ne, že bych to nějak dirigoval já, ale byl jsem takovou spojkou. Bylo to všechno naprosto spontánní. Vyrazili jsme, a i když pátá brána Škodovky byla zavřená a stáli tam milicionáři, tak jsme se k ní nahrnuli a vrata povolila, protože šlo opravdu

hodně lidí. Já jsem šel, jak jsem byl v montérkách, protože jsem v nářadovně právě dělal na opravách. Šli jsme na náměstí do Plzně. Tam se nás snažili zastavit a rozehnat vojáci. Byli jsme pak i u budovy krajského soudu, tam někteří vnikli dovnitř...

■ Vás se ta reforma osobně dotkla, že jste byl tak aktivní? Přišel jste taky o peníze?

Ne, nepřišel. Byl jsem přece mladý, krátce po vyučení, kde bych nějaké peníze vzal? Neměl jsem ani 300 korun na výměnu jedna ku pěti. Neměli jsme doma peníze, otec už byl po smrti, matka u zahradníka ve Všerubech brala minimální mzdu... Já jsem kvůli penězům neměl důvod stávkovat. Ale naštvala mě ta lež. Ráno jsem před šestou přišel do práce a i ve škodovackém závodním rozhlasu hlásili, že všechno je v pořádku. Jenže to byla lež a podvod. Já jsem byl náhodou mezi lidmi, kteří zřejmě věděli víc, a proto mně vyslali na tu střechu, abych se podíval, co už se děje. A nakonec z toho bylo to pozdvižení.

■ Odbory ve Škodovce tehdy udělaly to, co bylo třeba: šli s lidmi hájit jejich zájmy.

Ano, to je vlastně povinnost odborů, hájit zájmy všech. Tehdy za to někteří opravdu trpěli. Byli odsouzeni, potrestaní, zavření. Když mě o pár měsíců později povolali na vojnu, tak jsem měl v papírech v kroužku napsáno 1. červen a dostal jsem se k pětépákům... Už sice končili, ale i tak jsem měl vojnu prodlouženou o pět měsíců... To byla taky daň za to, že jsem se nechal strhnout a spontánně šel s lidmi protestovat proti lži. Později jsem dál pracoval v odborech, ale na

základě té poznámky o prvním červnu jsem stále měl jakousi kádrovou kaňku. Ale postavit nás úplně do latě se jim nepodařilo, podařilo se nám občas prosadit i věci, které jim nebyly příjemné.

■ Tím, co říkáte, potvrzujete, že to nebylo nějaké zcela černobílé a že odbory se i tehdy snažily hájit zájmy obyčejných lidí, i když to bylo asi nesmírně těžké.

Ano, moc to záleželo na funkcionářích. A stále záleží. I potom, co se to po roce 1989 otočilo... Teď už jsem v důchodu, ale stále s odbory žiju.

■ A to už od svých 15 let. Říkal jste, že jste byl tehdy aktivnější než jiní. Dnes ovšem mnozí mladí říkají, že je mládí a práce nebaví, že se těší až budou konečně v důchodu...

Taky to občas slyším a odsuzuji to. Měli bychom být vděční za každý den, kdy můžeme pracovat. Jsem pět let po mozkové mrtvici, mám zdravotní problémy, zlobí mě levá půlka těla, ale pořád bych chtěl být tam, kde se něco děje, neumím jen sedět.

Za rozhovor poděkoval (fav) ■

Foto: autor

Prospěšný dialog

Projednání možností dalšího prohloubení spolupráce – to bylo hlavním tématem setkání předsedy Rady seniorů ČR Zdeňka Pernese s hejtmanem Olomouckého kraje Ing. Jiřím Rozbořilem. Schůzka proběhla v pondělí 15. července

v Olomouci, v prostorách krajského úřadu. Zdeněk Pernes rovněž seznámil hejtmana Rozbořila s některými údaji, které mapují stav seniorské populace v olomouckém kraji a nastínil

její největší současné problémy. Oba se pak shodli na tom, že vzájemná spolupráce je užitečná pro obě strany a je proto dobré v ní pokračovat a aktivně hledat formy jejího dalšího prohlubování.

Id ■

Foto: autorka

Právní poradna DS

Radíme vám, jak se bránit

Jsem již první rok v důchodu a mám se rozhodnout, zda přijmu opatrovnictví své dcery. V dospělosti se u ní projevila psychická porucha. Musela být zbavena způsobilosti k právním úkonům. Ptala jsem se sociální pracovnice, co to pro mě znamená. Podle toho, co mi odpověděla, mám pocit, že by mi to zasahovalo do soukromí. Dceru bych si musela vzít k sobě domů, protože nemůže bydlet sama. To by mi tak nevydalo, byla jsem na ni zvyklá. Vdaná byla chvíli, protože jak se u ní začala porucha projevovat, tak se s ní její manžel rozvedl. Jsem zdravá a schopná se o ni starat. Sociální pracovnice ale říkala, že by mi chodili domů dělat kontroly. Nic bych dceři nemohla koupit bez souhlasu soudu a musela bych prý všechna vydání psát a dávat soudu ke schválení. Nevím tedy, kdo z nás dvou je nesvéprávný, mám pocit, že já. M. Eliášovská, Brno

Rozumím tomu, co chcete říci. Opatrovníkovi je skutečně stanoveno hodně povinností a je ze zákona povinen spolupracovat se státní správou i soudem. Dle platné právní úpravy – zákona o rodině, dokonce opatrovník podléhá DOHLEDU soudu. Je-li toho třeba, může soud platnost právního úkonu opatrovníka podmínit svým souhlasem. Stejně tak může soud určit, že jako

opatrovník jste povinna předkládat vyúčtování. Ve svém rozhodnutí pak soud stanoví rozsah práv a povinností, jaké budete jako opatrovník mít. Zásah do soukromí je možný pouze s Vaším souhlasem. Pokud budete s opatrovnictvím souhlasit, musíte plnit to, co Vám soud uloží. Návštěvy sociálních pracovníků jsou skutečně možné, zvláště pokud uvažíme, že soud úřady

o toto šetření či návštěvy může požádat – tj. požádá o prošetření poměrů u Vaší nesvéprávné dcery. Sociální pracovníci však nemají právo vstupovat do prostor, které Vaše dcera neuzivá. Pokud se rozhodnete opatrovnictví nepřijmout, nemůže Vás k tomu nikdo, ani soud, nutit. Pak by musel oslovit jinou vhodnou osobu nebo opatrovníkem určit pracovníka úřadu.

Chci své dceři darovat byt a trvám na věčném břemeni. Stačí, když toto bude uvedeno v darovací smlouvě nebo je třeba zvláštní smlouvu na věčné břemeno? S. Gabrielová, Pardubice

Není třeba sepisovat jinou dohodu než darovací smlouvu. Do ní zahrňte

ustanovení o zřízení věčného břemene. Nic jiného není třeba. Věčné břemeno

musí být vloženo do evidence katastru nemovitostí.

Dostali jsme se do nepříjemné a pro nás stresující životní situace, která nás ničí. Náš syn se rozvedl a já i manželka se moc trápíme, protože od té doby nevidáme své malé vnoučky. Byli jsme na ně zvyklí a oni na nás, protože syn se svojí rodinou bydlel v bytě našeho dvougeneračního domu. Vím od známých, že děti o nás neustále mluví. Je možné, abychom měli i jako prarodiče s dětmi styk? Nevíme, zda na to máme nárok a proto se bojíme bývalé snachy zeptat, aby nás nevykázala. Sice jsme ji měli a máme rádi, ale nevíme, zda se nezměnil její vztah k nám po rozvodu se synem. Ten se přestěhoval do jiného města, kde má novou přítelkyni. S dětmi se stýká pravidelně, ale vozí je do svého současného bydliště. Prosíme, abyste nás v poradně nejmenovala. Manželé, Plzeň

Zákon o rodině styk prarodičů a vnoučků upravuje. Doporučuji vám, abyste se obrátili ve vši slušnosti na svoji bývalou snachu a poprosili ji o rozhovor. Snažte se s ní domluvit na styku se svými vnoučaty. Ujistěte ji, že jim u vás nic nehrozí, že nebudete zasahovat do jejich výchovy, budete ji jako matku plně respektovat a že na vašem vztahu k ní ani vnoučatům se nic nemění. Vy jste se s ní přece nerozvedli, ani s vnoučaty. Pokud jste měli dříve dobré vztahy, věřím tomu, že se domluvíte.

Pokud by nedošlo k dohodě, byla by situace horší. Museli byste se obrátit na soud, což by samo o sobě rozhodně vztahy mezi vámi a snachou nezlepšilo. Soud pak zkoumá, zda stanovení styku vnoučat s prarodiči vyžaduje zájem dítěte. Zkoumal by také poměry v obou rodinách, vztahy mezi vámi a vnoučaty. Mohl by nařídít také psychologické vyšetření apod. Ve vašem případě, pokud by nebyly zásadní rozepře ve věci dětí, byste měli šanci, že by soud mohl styk vašich vnoučat s vámi upravit. Usuzuji z toho, že děti na

vás byly od narození zvyklé a zachování vztahů s prarodiči by mělo pozitivní vliv na jejich další vývoj, což by soud mohl posoudit jako zájem dítěte. Proto by bylo žádoucí, aby návrh na to, aby vám soud stanovil styk s vnoučaty, byl podán co nejdříve. V žádném případě však nechci ani nemohu předjímat rozhodnutí soudu. Soud může styk upravit, ale nemusí. Věřím, že se vám podaří s matkou dětí domluvit.

JUDr. Zdeňka VEJVALKOVÁ ■
právní poradna RSČR v Brně

Problémy s ovladači

Přestala vám fungovat zvuková karta, tiskárna, modem či klávesnice...? Při kontrole ve správci zařízení, zda je vše s ovladači v pořádku, zjistíte, že se nikde nevyskytuje varování systému, že se mu některý ovladač nelíbí. A přesto je něco v počítači v nepořádku. Naše první reakce je taková, že nám „odešla“ zvuková karta, tiskárna, modem či klávesnice ap.

Stejný problém může nastat i u dalšího hardware. Prvotní naše snaha by proto měla být ovladače pro nefunkční zařízení přeinštalovat a tím nahradit ty původní. Systém nás však ubezpečuje, že nenašel lépe fungující ovladače než ty, které máme nainstalovány. Takže co s tím?

V praxi se osvědčilo provést změnu ovladačů nikoli přeinštalováním, ale nejprve ovladače nefunkčního zařízení odinstalovat, následně počítač restartovat a potom se snažit nainstalovat ovladače jiné, novější, ale vždy správné pro náš hardware.

Novější a správné ovladače hledáme na internetu, na stránkách výrobce, s ohledem na naše konkrétní zařízení. To znamená, že

musíme zjistit přesně značku, výrobce, typové označení ap. Pokud tuto informaci nemáme, musíme ji nejprve zjistit. Někdy je toto zjištění složité. Proto použijeme prográmk, který jsem již v Době seniorů v jednom z minulých vydání zmiňoval. Z www.slunecnice.cz si stáhneme např. program EVEREST Home Edition, kterým zjistíme vše o našem konkrétním zařízení. Dohledání správných nebo novějších ovladačů pak bude podstatně snadnější.

Už jsem se několikrát setkal u notebooků se závadou klávesnice. Projevovala se zejména tak, že písmena ve svislici kolem písmena K přestala fungovat, respektive klávesy získaly jiné funkce. V některých poradnách

na internetu doporučovali výměnu čipu na základní desce notebooku. Já došel k závěru, že stačí vyměnit ovladač TouchPadu, což je napevno umístěná myš v našem notebooku. Po této změně ovladače fungovalo vše

jak má.

Trochu větší problém nastane, když přestane fungovat grafická karta. Na mo-

nitoru počítače se nám v takovém případě nic nezobrazí a to se pak těžko pracuje a hledá závada. Nezbyvá, než u stolního počítače vložit do PCI slotu grafickou kartu náhradní a následně se snažit o rozchození původní grafiky. Pokud se to nepodaří, necháme počítač pracovat na náhradní grafické kartě. Naštěstí jsem se s touto závadou setkal za celou svoji praxi zatím pouze jednou a to ještě u stolního počítače. **Zdeněk HŘEBEJK ■**

Naučte se bránit šmejdům!

Sdružení českých spotřebitelů (SČS) se ve svých aktivitách zaměřuje na ty skupiny spotřebitelů, které jsou obzvlášť zranitelné v některých situacích na trhu. Jsou to především senioři, kteří se i přes varování zúčastňují nabídkových a prodejních akcí, kde často dochází k nátlaku, který mnozí senioři neustojí a nakupují zboží, které nechťejí. Odstoupení od smlouvy je pro ně, vzhledem k podmínkám smluv, velmi komplikované. I přes opakované informování a varování seniorů se situace stále příliš nelepší.

„Bohužel nutno konstatovat, že k těmto nekalým praktikám při nabídkových akcích stále dochází i přes změny v zákonech, které tomu mají zabránit. Obchodníci se začínají uchýlovat například k pořádání nabídkových akcí prostřednictvím zahraničních zájezdů, kde opět nutí klienty k nákupu předraženého zboží,“ uvádí k tomu Lenka Bergmannová, projektová manažerka SČS.

Proto SČS vydalo brožuru **„Varujte se nabídkových akcí!“**, která poskytuje informace a rady, jak se agresivním

praktikám při nabídkových akcích bránit, i když samozřejmě nejúčinnější metodou je na tyto akce nejezdit. Publikace je kromě tištěné verze dostupná v elektronické podobě na internetových stránkách SČS a je poskytována zdarma. Publikaci „Varujte se předváděcích akcí!“ najdete v plném znění na adrese: <http://www.konzument.cz/users/publications/3-mimo-edice/87-varujte-se-nabidkovych-akci.pdf> „Tlumočte tuto zprávu svým seniorům doma i známým!“ žádá Sdružení českých spotřebitelů.

(red) ■

**Nás očkuješ běžně...
Proč nenecháš
očkovat
sám sebe?**

Prevenar 13

**Je Vám více než 50 let?
Chraňte se před pneumokokem.**

Tak jako pečujete o své mazlíčky, myslíte i na sebe.
Vakcína Prevenar 13 vám pomůže v ochraně proti
**závažným (invazivním) pneumokokovým
onemocněním.**

Zeptejte se svého ošetřujícího lékaře
na očkování vakcínou Prevenar 13.

**Prevenar 13 je registrovaný humánní léčivý přípravek,
jehož výdej je vázán na lékařský předpis.
Přečtěte si, prosím, pečlivě příbalovou informaci.
Více informací naleznete na www.prevenar13.cz**

Schválení vakcíny PREVENAR 13 bylo založeno na základě imunitních odpovědí u dospělých ve věku 50 let a starších. Nejčastěji hlášené nežádoucí účinky v klinických studiích ($\geq 20\%$) byly zarudnutí, otok, citlivost, zatuhnutí a bolestivost v místě vpichu, omezení pohyblivosti ramene, snížená chuť k jídlu, bolest hlavy, průjem, zimnice, únava, vyrážka, zhoršení nebo nové bolesti kloubů či svalů. Přecitlivělost na jakoukoliv složku přípravku či vakcínu obsahující difterický toxoid představuje kontraindikaci jeho užití. Prevenar 13 neposkytuje 100% ochranu proti sérotypům pneumokoka, které vakcína obsahuje a nechrání před sérotypy neobsaženými ve vakcíně.

Pracujeme společně pro zdravější svět™

SUDOKU

Uveďte součet čísel z označených políček

		5					8	
		4			5			
2		3		6				
1	9			5	8			
		8	6				7	
			4	1	9	2		
			5	8	6	7		2
		7				3	6	1

Výherci našich soutěží

Správné řešení SUDOKU z minulého vydání: součet z označených políček je 17, vyhrává Jozef Štancel z Banské Bystrice. OLIVOVÝ OLEJ KREOLIS (řecký); vyhrávají Jindřiška Berková z Domažlic, Dagmar Pašková z Havířova a Petr Bílský z Kopřivnice. PŘESMYČKY (vládní krize, politický skandál), Karel Pecha z Litoměřic. POBYT V HOTELU DĚVÍN (rok založení lázní): soutěž prodloužena do 20.8. Odpovědi pouze na adresu Lázeňský hotel Děvín, Příkrá 618, 353 01 Mariánské Lázně. Zadání viz minulé číslo DS.

Výhra s osobností

Uvádíme v naší oblíbené soutěži několik osobností, které se narodily v měsíci srpnu. Opět můžete vyhrát unikátní hudební CD, pokud nám do 20. srpna napíšete, jak se tyto lidé proslavili, či zapísali do našich dějin. Omlouváme se za chybu v minulém vydání, kde byl špatně uveden termín pro odeslání odpovědi. Naštěstí většina správně pochopila, že šlo o srpen, ale už o červenec.

1. 8. 1912 – Otakar Jaroš; **3. 8. 1938** – Ludmila Jandová; **8. 8. 1904** – Václav Morávek; **12. 8. 1843** – Ferdinand Vališ; **15. 8. 1868** – Jan Eskymo Welzl; **17. 8. 1753** – Josef Dobrovský; **20. 8. 1878** – Jakub Deml; **21. 8. 1858** – Václav Šturm; **24. 8. 1898** – Marie Moravcová; **25. 8. 1908** – Alois Vašátko; **27. 8. 1853** – Jan Jursa; **31. 8. 1848** – Emil Weyr.

Správné řešení z červencového vydání: Franz Kafka – v Praze narozený německy píšící spisovatel židovského původu; Hanuš Bonn – básník, umučený nacisty; Ota Ornest – režisér, herec; Růžena Svobodová – spisovatelka, zakladatelka vlasteneckého časopisu Líba; Alfons Breska – básník, překladatel; Josef Jungmann – jazykovědec, historik, národní buditel;

Mathilde Weissmannová-Zavrtalová – operní pěvkyně; Antonín Hajn – odsouzen za činnost v Omladině, politik, zastánce odluky státu od církve; Teréza Nováková – spisovatelka, představitelka tzv. venkovské prózy.

Štěstí při losování ze všech došlých správných odpovědí měla a CD vyhrává Emilia Pompeová z Havířova. Blahopřejeme. Na řešení úkolů z tohoto vydání Doby seniorů čekáme do 20. srpna. Adresy, kam posílat odpovědi, najdete v tiráži na str. 2.

Jedna z největších hvězd literatury 20. století – Franz Kafka

Přečetli jsme: Děla u Cassina

Jisté je jedno. Není to žádná četba pro lidi, kteří nemají silný žaludek. Kniha známého anglického tvůrce válečných románů Charlese Whittinga, (tentokrát ji napsal pod svým německým pseudonymem Leo Kessler), je věnována jedné z nejdrastičtějších a nejkrvavějších událostí 2. světové války. Bitvě o Monte Cassino. Vojenské řeže, v jejímž středu stál známý benediktinský klášter, se od počátku roku 1944 až do konce války v květnu zúčastnilo kolem 105 000 spojeneckých a 80 tisíc německých vojáků.

Ustupující Němci v této bitvě měli obrovskou výhodu. Byli ukryti na svazích kopce, kde také odrazili první únorový útok americké 34. pěší divize. Druhý útok, vedený novozélandskými, indickými (včetně pověstných Gurkhů), alžírskými, marockými a britskými jednotkami, opět skončil fiaskem. Spojenci měli tisíce obětí. Ge-

nerálporučík Clark, velitel 5. armády, zprvu odmítal klášter zničit, ale když se odstěhovali mniši, svrhli na něj americké bombardéry stovky tun bomb. Nacistická propaganda spojence obvinila ze zničení světové kulturní památky, ve skutečnosti Němci okamžitě obsadili zbytky kláštera a využili je

pro pokračování v boji. Byl mezi nimi i úderný pluk SS Wotan. Fanatici, kteří odmítají kapitulovat. Autor románu popisuje, jak se mění v krvelačné šelmy, které nemilosrdně masakrují i raněné a personál nemocnic, kterých se zmocní při svých zběsilých protiútocích. Dne 15. března zahájili Spojenci jeden ze svých dalších útoků, němečtí výsadkáři však jejich nápor zastavili. Na svazích se kupily mrtvolky padlých. Konečně 12. května byl útok svěřen 2. polskému sboru, čítajícímu 50 000 mužů. Poláci také narazili na zběsilý odpor německých výsadkářů, mají rovněž tisíce padlých, po úporných bojích však zavlála 18. května nad klášterem konečně polská vlajka. V bitvě padlo 20 000 Němců a zhruba trojnásobek spojeneckých vojáků...

Román není jenom o tom, jak fanatismus dokáže lidi přeměnit v bestie. Ukazuje i to, jak někteří velitelé SS usilují o jednání se spojenci. I proto se zapojují do příprav na odstranění Adolfa Hitlera. Mezi nimi i šéf jednotky Wotan. Důvodem není odpor k režimu. Tomu tento hrdlořez dlouho věrně sloužil. Nyní chce, aby se na to zapomnělo a vše zlé se svedlo jen na Hitlera. Protihitlerovský odboj měl v Německu na konci války prostě řadu motivů. I ty nečestné, vedené snahou o záchranu vlastní kůže. Román tak není jen mementem proti hrůzám války. Je i varováním před zlem, které mění své podoby podle potřeby. Knihu, v roce 2007 zemřelého autora, nyní vydalo ve své edici Military nakladatelství Baronet.

(fav) ■

Co nám vzkazuje Desatero

8

Nesemilníš – (5M 5,18). Překlad sedmého přikázání zní přesněji – Nezizoložiš – čili – Nenarušíš manželství – a z toho je patrné, že Pán Bůh je ochránce čistých manželských vztahů. Dnešní doba pociťuje bolestně krizi, která doléhá na moderní rodinu, rozvrací manželství a tím

pochopení pro toho druhého.

Manželství není diktatura, ale nemůže být ani volným soužitím bez nároků na partnera. Absence lásky vede v manželství ke snaze, někdy oboustranné, nadiktovat si podmínky a „pojistit“ si partnera a zahrnout ho do svého majetku.

není dostatečné poučení, pak je na čase přijmout drastičtější opatření, utnout ruku a hotovo, žádné mazlení s viníkem, zlodějina je nešvar náramný a proto by v každém obchodě měly viset fotografie přistižených pobertů a drzých kapsářů, jen ať se šizůnkové stydí, když je za výlohou jejich spořádání sousedé vidí.

Pomalu bych si po anketě s tak jednoznačným výsledkem myslel, že na opravdového zloděje už mezi těmi slušnými lidmi nenarazím, jenže pak si pustím zprávy anebo otevřu noviny a zjistím, že co nebylo přivázané, to se ztratilo hned, a to ostatní vzápětí, a tak mi vrtá hlavou, jak to vlastně s těmi krádežemi je?

Mám takový zvyk, že se vším zkoumáním začínám u sebe, to se totiž potom nespletu ani u druhých lidí, a řeknu vám, že asi nikdy nezapomenu na svou první krádež. Bylo to o prázdninách a já se s kamarádem vsadil, že v zelenině U Karkulíků ukradnu z bedny dvě rajčata, což se mi povedlo a jedno z nich, myslím, že dokonce to větší, jsem daroval kamarádovi a on mě začal vydírat – prý jestli pro něj neudělám to či ono, tak to na mne poví – a já mu raději dobrovolně posluhoval a věřte, že ty prázdniny mi Pán Bůh daroval, abych poznal hořkou cestu, která následuje po sladkém hříchu.

Smilstvo, jak ho ztvárnil v 16. století Pieter Bruegel starší

se zásadně dotýká i dalších členů rodiny. Právě děti z narušených svazků zakládají neúspěšně v dospělosti vlastní rodiny a řetěz postižených manželství tak narůstá. Ještě v době mých školních let šlo spíš o výjimku, když měl někdo rozvedené rodiče; rozvodů ale přibývá a především ve větších městech se poměr pomalu ale zřetelně obrací v neprospěch dětí z harmonických rodin.

Karl Barth napsal, že člověk bez bližního je spíš jen příznakem člověka. Teprve muž v ženě a žena ve svém muži objevují plnost lidství. Manželství je proto víc než oboustranně výhodná smlouva o soužití, je to svátost, v níž se snoubenci svobodně navzájem obdarovávají, aby vytvořili „jedno tělo a jednu duši“. To ovšem neznamená, že manželství je nebe na zemi, v novém svazku zažívají manželé nelehký zápas o vzájemné porozumění a je velkým obdarováním, když v počáteční zamilovanosti najdou i dostatek síly pro překonávání těžkostí na společné cestě, na níž se učí každý den hledat znovu dostatek

Nepřípravenost pro manželství a citová nevyzrálost se projevuje i tím, že se mladí lidé ve jménu „svobody“ dožadují lákavé volnosti a sexuální nevázanost má pak za následek rozklad rodiny. Cizoložství je nemoc vztahu, je to nebezpečné narušení života v řádu. Model rodiny jako jediná možnost smysluplného soužití muže a ženy je dnes zpochybňován právě proto, že stále víc lidí není schopno v rodině žít.

Hospodin zná nestálé lidské srdce. Proto když pod rouškou zákona přichází ke slovu pomstychtivost, říká Ježíš cizoložné ženě – Jdi, a nehřeš více (J 8,11). – Jedině láska Boží může obnovit, co zahubila lidská slabost. Kdo Boha miluje, učí se neubližovat nejbližším.

Nepokradeš – (5M 5,19). Jen se zkuste někoho zeptat a určitě vám potvrdí, že souhlasí, krást se přece nemá a kdo krade je zloděj a lupič a ničema a padouch a syčák a zaslouží si vykrákat za pačesy a když to nestačí pak na pranýř s nenechavcem a jestli ani to mu

Každý souhlasí s tím, že krást se nemá, zvláště když není co vzít, jenže Desatero platí i v okamžiku, kdy se nám doslova něco nabízí a nikdo z lidí není nablízku a pak se ukáže, kdo věří na všudypřítomnost Boží a kdo se jen dožaduje další trpké zkušenosti, aby se až někdy příště odhodlal strážat poklady v nebi, neboť – Kde je náš poklad, tam je i naše srdce – strážci věčných úspor a nehynoucího bohatství. Amen.

Pro DS píše **ThDr. Jan SCHWARZ**

Jak nám sluší omezenost

Nenaučí-li se hrát na klavír Brouk Pytlík, není na místě se mu posmívat. Nemá k tomu způsobilé ručičky a hlavně, má tak malou hlavičku, že by do ní marně ukládal sebejednodušší etudu. Okusuje si tedy listí a zůstává na pospas kolem letícímu drozdovi. Když ale neumí na klavír pan František Pytlík, je to už se smíchem složitější! Ručičky k tomu uzpůsobené má a hlavu má poměrně velikou.

V podstatě se to František naučit mohl; rodiče mu to konečně také vštěpovali, když mu připomínali: „Františku, využívej každé chvíle, ať z tebe něco vyroste!“ „Pohleď na lidi, kteří něco umějí; hudba a literatura ti mohou zpříjemnit život!“ On se však narodil do nové doby, a tak se ke klavíru nikdy pořádně nedostal. Nová doba přinesla totiž úžasnou nabídku zájmů. Veliké divadlo života se rozprostřelo před mladým člověkem! Pestrá, přeprstá paleta možností, jedna příležitost přes druhou, jedno zboží lepší než druhé! Táhle velká show, jinde

zase adrenalin. Jak rozeznat všechny ty výhody? František musí dobře, velmi pozorně sledovat reklamy; tam se dozví, co je nejlepší. Člověk musí mít oči na stopkách, když chce být inteligentem. Nebude přece kupovat běžnou pastu na zuby, když v Signalu je teď nově o 5 dávek více.

František se naučil, už jako kluk, litovat svých starých rodičů: Jak oni žili banálně! Prý stáli dokonce frontu na pomeranče! Představte si, že při telefonování zvedli sluchátko a zavolali. Oni si vůbec nemohli vybrat svého operátora! V tak trapných podmínkách by František nechtěl žít! On se dnes může naprosto fundovaně rozhodnout, jak má jeho vlastní servis vypadat. Bude-li volat z O₂ do mobilní sítě O₂, je na tom mnohem lépe, než když bude volat do jiných. Mimo špičku ovšem již není rozdíl tak velký a mezi půl sedmou a tři čtvrtě na devět to vůbec není výhodné. To je potřeba držet pevně v paměti a hovor si nechat na jindy. Nikoli však v případech pěti kamarádů. Těm volá více méně zdarma. Však

už si je do té party přemluvil. Problém byl jen s jedním, který si nechtěl koupit telefon za korunu. Bylo mu to podezřelé; myslel a pochopil, že jej někdo balamutí.

Nakonec se ale přidal. Tak teď jen aby to vydrželo, aby některý z kamarádů z toho buntu nevystoupil. To už si pohlídáme, nakonec se scházíme – i se svými mobily – jednou týdně u piva.

Program ovšem nekončí s telefonováním. Vybrat si můžete všude. Úplně senzační je například výběr benzinové pumpy. Představte si, že ti naši rodiče měli všechny pumpy stejné. Přijeli, natankovali a jeli za svým cílem. Hrůza! Když si dnes obstarám zákaznickou kartu, mohu soutěžit stálým nakupováním na jednom místě o hodnotné dárky. Ano, platím sice dražší benzin, ale po 500 litrech dostanu kávový hrníček. Několikrát jsem už potřeboval natankovat jinde, ale vidina, že po 1000 litrech budu mít kupon na 10 % slevu v Elektroworldu na Zličíně, mě nakonec vždy přitáhne k mé jediné pumpě v Bohnicích. Jeden profesor ekonomie nám vysvětlil, jak je tento systém správný. Četl jsem to černé na bílém v Blesku. Distribuce benzínu není jednoduchá

záležitost! Soutěží se dosahuje efektu! Takového, že klient na tom vydělá a současně také vydělá prodejce na klientovi. Něco úžasného – dokud se do toho neopře podvodník z černého trhu, klape nám to tu parádně. Proč bude telefonování v jiných státech lacinější, to už nám ekonom dopředu nevysvětlil. Na to si museli posvítit pro změnu investigativní novináři.

František dokonce, po poradě s manželkou, vymyslel i nejlepší možnou pojišťovnu pro případ nemoci. Když měl naposled kašel, chtěl se přihlásit k Pojišťovně milosrdných bratří. Tam dávali příplatek na expektorační kapky. Manželka jej však přemluvila, ať jde s ní k Moravské hybridní, tam že jsou zdarma antikoncepční preparáty. Pro Františka by u nich byla výhoda i pro operace žlučníku. Ten ho sice nebolí, ale budoucnost může ukázat, že uhořel. Navíc, při výhřezu ploténky dostane rehabilitaci místo 14 dní na tři neděle. Je to dnes prostě úplná pohádka, co si může

člověk svou chytrostí všechno zvolit a naplánovat. Pokud jej ale žlučník nepostihne, nebo ho to popadne, nedej Bůh, v posledním kvartálu, pak ho již doktor nevezme; protože bude mít naplněná unikátní rodná čísla. To mu sice uniklo, ale čert to vem!

Sumárně vzato, na kratochvíle u klavíru, nebo u nějakých knížek, dávno není doba. Nakonec to František s bujarou radostí odvyprávěl svým nadšeným kamarádům. „Potkal jsem před týdnem toho šprta z 2. B. Pamatujete toho blondáka, jak se furt snažil něco naučit. Ptal se mě, co dělám; chtěl vědět, zda jsem již náhodou neviděl ve Stavovském Figarovu svatbu. Tomu jsem se musel zasmát; pověděl jsem mu, že mám na leasing nejnovější televizní obrazovku. Je velká jako kráva! Víte, co mi na to řek? Že jsem se asi stal obětí vychytralých vechsláků. Jestli se ze mě prý náhodou nestal konzumní blb! Tak jsem mu, vole, jednu ubalil! No, co jsem s ním měl dělat?“

(PK) ■

Pomůcka: TALUS, YS TAINÉ, JC NIE	INIC. HERCE SOBOTY	NÁZEV HLÁSKY	ŽIVOČICH S TĚLEM BEZ NOHOU	PŘEDLOŽKA	PODZEMNÍ ČÁST BUDOVY	INICIÁLY HERCE VETČEHO	HL. MĚSTO UZBEKIS- TÁNU	ITAL. BÁSNÍK, AUTOR ZURIVÉHO ROLANDA	PODSTAVEC	PAMĚTNÍ KOVOVÁ ZDOBEŇA DESTIČKA	PRIMÁT	PASIVITA	NESPLA- CENÝ ZÁVAZEK	DOMÁCKY LUDMILA	ŘÍMSKY 499	EVROPA
ZELENÍ- NOVÝ POKRM				ŘEKA V DAHOME				ROZTEČ VYSEÝCH ROSTLIN				ŘÍMSKÝCH 552				
POSLOUP- NOST				ČTYŘI (ESPER.) CHLADNĚ				NĚM. SÍDLO OBCHODNÍ DOMY V ČSSR				VEDOUČÍ MALÝ OTA				
SLITINA MĚDI S CÍNEM	ČESKÝ ARCHITEKT DÍKAT VEDOUČÍ ELEKTŘINU				UKAZATEL SMĚRU						KOUŘ SE SAZEMI				ŘECKÝ OSTROV	ČÁST MOLEKULY
VÝSTAVY A VELETRHY V BRNĚ (ZKR)			ZN. TELLURU PŘEDLOŽKA		SUROVINA NA ZÁTKY ČIN. JEZERO					ŘEC. OSTROV ČÁST NOHY U KOTNIKU (LAT.)						
SPZ. ROKYCAN		PRVNÍ ČÁST TAJENKY ZÁVOD S BRANKAMI												ANGL. ONO UMĚNÍ ANGL. (MN. Č.)		
Z TOHOTO MÍSTA					ANEBO (ZAST) TŘETÍ PÁD				OBŘNĚNÉ VOZIDLO				NEMOCHNĚNÍ ODDĚLENÍ ARG. PASÁK DOBYTKA			
AFRICKÝ VELETOK				YDÁVATEL DRUHÁ ČÁST TAJENKY					KYSLIČNÍK HLINATÝ			VÁHOVÁ JEDNOTKA TŘETÍ ČÁST TAJENKY				
ČASNĚ						ODLIŠNÁ (SLOV)									VELKÁ STARÁ PLACHET- NICE	STARO- GERMÁN
UKAZOVACÍ ZÁJMENO	ULPÍVATI STRAT															
HOBLOJ					ANGL. PŘEDLOŽKA TÁTKA (SLOV.)										ZN. HLINÍKU NÁŠ ARCHITEKT	
AUTORKA BABIČKY																
DOMÁCKY EDUARD		OZNAČENÍ DRUHOU VLAKU NÁŘIKAT				RUMUN. SÍDLO	DRUŽSTVA						CITOSLOVCE ÚDERU BIBLIČKÁ KRAJINA			
NAVNAĐIT								JEHLIČ- NANY	ZÁPOR	OSOBNÍ ZÁJMENO	VEŠ ZKRATKA AMERICKÉHO DOLARU					
ZAVÁZÁNÍ SE	ZAKOPNOUT MLÁDE KRÁVY											HARMONIE ČLEN KOČOVNÉHO KMENE		ST. VZTAŽNÉ ZÁJMENO OPAKUJÍCÍ SE ZMĚNA STAVU		
JUBILEJNÍ				ZKR. MILIMETRU	FR. MĚSTO DRUH						OBRAŤLOVEC INICIÁLY HERCE KORBELÁRE				ROSTLINNÉ BARVIVO	ALKOHOL
ZBĚŽNĚ					OZN. LETADEL SALVADORU ZJIŠŤOVAT VÁHU			CITO- SLOVCE ÚDIVU	PŘESTAV FR. TEORETİK UMĚNÍ			MELAN- CHOLICKY PŘEDPIS				
ŘÍMSKY 49			ŘÍMSKÝCH 1505 POKLADNY			ANGL. JIŽ NA PEVNO (SLANG)			POKYNUŤÍ ŘÍMSKY 1007				BÁCHORKA	POPRAVČÍ OTEČ (KNIŽNĚ)		
OBRAŤNICE V MÍČOVÝCH HRÁCH				OBVODOVÁ ČÁST KOLA ZKR. METRU			ZAVÁŘENINA MODEL SPOTŘEBIČŮ BOSCH		PENĚŽENKA ANGLICKY ANO							
SLOVEN. SPORTOVNÍ ZKRATKA	ČTVRTÁ ČÁST TAJENKY OBYDLÍ VČEL														ZN. MANGANU ŘÍMSKY 501	
ODSTŘEL				ČÁST KOLA AUTOMO- BILŮ				FR. ŘEKA			ZNAČKA MILLOULE			SKLADBA PRO 2 NÁSTROJE		
SLOVNÍ ZUBY				ROD MRAVENCŮ				NĚM. LED			EINSTEI- NOVY INICIÁLY			ANGL. ZKR. OSTROVA		

Vyhráli s Dobrou seniorů!

Správné znění tajenky z červencového vydání DS: **Kontrolujte si dodané podklady včas, prosím.** Ze všech správných odpovědí byli tentokrát vylosováni: Stanislava Hantonová z Prahy 5, Ivana Hodonská z Jiřikova, Marie Kusáková z Vratimova, Ing. Jaromír Horáček ze Slaného a Jaroslav Círk z Turnova. Všem vylosovaným výhercům blahopřejeme, dostanou pozornosti od vydavatelství Enigma, které je sponzorem naší velké křížovky na str. 14. Vydává i známý a oblíbený časopis Křížovky pro každého. Na tajenku z tohoto čísla čekáme (naše adresy jsou na str. 2 v tiráži) do 20. srpna.

Vážení čtenáři,

křížovky pro Vás připravuje redakce čtrnáctideníku Křížovky pro každého.

KŘÍŽOVKY
PRO KAŽDÉHO 9,00 Kč

V tomto měsíci od **6. a 20. srpna** na novinových stáncích.

Anabáze za důchodem

Právě jsem měla co dělat s Českou správou sociálního zabezpečení. Nikdy před tím jsem tu potřebu neměla. Nyní jsem si však vyřizovala „vdovský důchod“ a k tomu jsem tento úřad nezbytně navštívit musela.

Má přítelkyně, která se touto záležitostí, ovšem již před lety, zabývala, mi sdělila, že Česká správa sociálního zabezpečení sídlí někde v Radlické ulici, hned u zastávky tramvaje. K žádosti o vdovský důchod, jak mě ubezpečila, potřebuji jen občanský průkaz, úmrtí list manžela a potvrzení o výši mého důchodu.

Vydala jsem se tedy na cestu. Bydlím na konci Košíř, takže jsem sjela tramvají k Novému Andělu a pídila se po spoji do Radlické ulice. Koleje tam sice směřovaly, leč žádná tramvaj tím směrem bohužel nejela. Nedaleko stál taxík, zeptala jsem se řidiče, jakou tramvají se dostanu do Rad-

Budova tedy rozhodně u zastávky tramvaje nebyla. V tom směru se má přítelkyně mýlila. Před honosným domem stáli dva uniformovaní strážníci a zřejmě ze zvyku si mě podezřívavě měřili pohledem. Zvláště ten menší hleděl nedůvěřivě na můj batoh, kde tikal starý budík, který jsem nesla hodinářů do opravy.

Jinak nikde nikdo. Po delší době bloudění jsem se dopracovala do informační kanceláře, kde mi úhledná slečna s profesionálně příjemným úsměvem pověděla, že tady jsem špatně. Co by občanka Prahy 5, musím do jiné budovy, buď dvě stanice dále do kopce, nebo pěšky. Jelikož autobus číslo 120 jezdí dvakrát do hodiny, vedro nevedro, kopec nekopec, vydala jsem se

hledat kýženou budovu po svých.

Úřednice na oddělení důchodů ČSSZ se mě zeptala, zda mám všechny požadované doklady. Ukázalo se, že mi chybí oddací list (Bože můj, kde asi vězí, vždyť od naší svatby uplynulo půl století), a nový občanský průkaz, ačkoliv podle mě ten starý není zdaleka obnošený, vždyť jsem ho dostala před několika měsíci, protože ten předchozí mi neznámý pachatel ukradl i s peněženkou v obchodním řetězci. Jak mi paní referentka vysvětlila, ztratil ale svojí platnost, neboť jistý údaj se nezakládá na pravdě: nejsem už vdaná, ale jsem vdova. „Měla jste oznámit úřadům úmrtí manžela do čtrnácti dnů a ne až za čtyři měsíce“ podotkla káravě. „To jsem nevěděla,“ špitla jsem. „Neznalost

zákona neomlouvá,“ poznamenala. S hrůzou jsem vyslechla její slova a připadala si jako zločinec. Co všechno se mohlo stát!

Paní referentka mě utěšila radou, že vše se dá napravit, když se neprodleně dostavím na policii, oddělení občanských průkazů a požádám o vystavení nového dokladu. A když nenajdu oddací list, nechť vyhledám příslušný magistrát, kde se vдавky konaly a požádám o duplikát.

Autobus 120 mi ujel před nosem, tak jsem následující půlhodinu strávila pozorováním staršího pána na terase protějšího domu, jak za a) zalévá muškáty asi v dvaceti květináčích, b) rozvěšuje vyprané prádlo na šňůru... Byla jsem tím tak zaujata, že mi málem zase ujel autobus. Na oddělení občanských průkazů smíchovské policie nebyla ani noha. Zvony v kostele Sv. Václava právě odbily poledne a byla jsem jedinou žadatelkou o OP. Policie byla na mě moc hodná a vstřícná. Pozvali mě do malé kabinky asi metr na metr, kde kromě mě byla ještě židle, stoleček a fotoaparát trčící na dlouhé tyči. A usměvavá slečna za sklem. Celá záležitost byla otázkou několika minut. Paní referentka se mnou vše sepsala, sama mě vyfotografovala a na monitoru mi ukázala asi pět fotografií. Nelíbila se mi ani jedna, na všech jsem měla účes splhlý jako když si Jaromír Jágr sundá helmu po nepovedeném hokejovém zápase. Pak mi ustříhla růžek starého průkazu a dala mi „Potvrzení o změně údajů“ s připomínkou, že pro nový OP si mohu přijít asi za měsíc. „A to všechno máte od nás zadarmo,“ řekla hrdě. Myslela jsem, že omdlím.

Zajela jsem rychle domů pro oddací list – naštěstí jsem ho našla a zase známou cestou autobusem číslo 120 na Konvářku.

Referentka na ČSSZ byla překvapená, jak rychle jsem všechno zvládla. Připomenula, že bych vyrozumění o výši vdovského důchodu měla obdržet podle zákona nejdéle do třech měsíců.

I tady dodrželi slovo. Vyrozumění přišlo ani ne za měsíc a brzy poté poukázka na peníze: vyrovnání za ony 4 měsíce, kdy jsem se stala málem zločincem.

A tak od příštího měsíce budu bohatší vdova.

Nad'a MIHALOVIČOVÁ ■

lické ulice na Českou správu sociálního zabezpečení. Celkem ochotně mi vysvětlil, že kdysi tam tramvaje skutečně jezdily, ale dneska je prý všechno jinak. Úřad je dostupný pouze autobusem. Nezbyvá, než dojet na smíchovské autobusové nádraží a MHD, linkou 120 se k němu dopravit.

Jelikož se někde nad Prahou právě odbýval teplotní rekord 37°C otázala jsem se dobrosrdečného muže, kolik by to stálo, kdyby mě tam odvezl. „Asi stovku“, odušil „On je totiž ten úřad až na Konvářce. Taxikář dodržel slovo. Za stovku mě vezl kolem Ženských domovů, kdysi levné útočiště osamělých paní a dívek, dnes zřejmě výnosný zdroj příjmů pronajímání kancelářských prostor, stále vzhůru do kopce až konečně zastavil.

Kouzlení pro seniory mága nabíjí energií

Pavel Kožíšek (43) je nejznámějším českým kouzelníkem. V roce 1996 se v Japonsku na Světovém poháru bavičů stal mistrem světa, a to mu otevřelo cestu mezi světovou kouzelnickou elitu. Od té doby získal mnoho zkušeností v zahraničí, je i prezidentem Českého magického svazu, který sdružuje amatérské i profesionální kouzelníky z České republiky a Slovenska. Když v Praze vystupoval slavný David Copperfield, zeptali se ho na tiskové konferenci, jestli zná nějakého českého kolegu. Bez zaváhání jmenoval Pavla Kožíška.

■ Přemýšlel jste někdy o nějakém jiném zaměstnání?

Vystudoval jsem Filozofickou fakultu, obor kulturní a sociální antropologie. Už dopředu jsem ale tušil, že se vydám jinou cestou. Přesto mě škola velmi bavila, moje doktorandská práce se jmenovala Moderní magie jako nástroj sociokulturní manipulace a zabývala se tím, jak byly

z učitelské rodiny, ale uklidnili se, když mě začali doprovázet na kouzelnické soutěže a seznámili se s lidmi, kteří mě obklopovali. A když se to tak vezme, máme tak polovinu představení pro děti, takže stát před nimi na školním stupínku u tabule nebo na jevišti... Je to hodně podobné.

■ Jak jste se ke „kouzelnickému řemeslu“ vlastně dostal?

Byla to naprostá náhoda. Sbíral jsem v dětství známky a zašel jsem do knihovny, abych si vypůjčil nějakou filatelistickou knížku. Nebyla k mání, a tak mi paní knihovnice místo ní strčila do ruky knihu pro začínající kouzelníky. Ovlivnila tím celý můj další život, nastartovala mou kouzelnickou dráhu. Kniha se jmenovala Hra kouzel a magie, a já jsem takto pojmenoval i své první představení pro děti. No a mé první kouzlo? Moc se nepovedlo a doma nadšení rozhodně nevyvolalo. Mělo se objevit osm barevných šátků v klobouku s dvojitým dnem. Takže jsem

■ Chodil jste za zkušenějšími kolegy a přemlouval je, aby vám prozradili svá tajemství?

Některá kouzla si kouzelníci předávají, některá tají, některá si i „půjčují bez dovolení“. Každý nějak začíná, napodobuje své vzory, občas se mi stane, že zaslechnu své texty a vidím svá kouzla v podání mladších kolegů. Neštvte mě to, беру to s nadhledem, také jsem kdysi vyzvídal... Kouzla jsou zboží. Ve světě existují odborníci, kteří se vymýšlením kouzel zabývají, a pak je prodávají. Vy si je můžete koupit, i s autorskými právy. Některá kouzla si vymyslím sám, baví mě to. Měl jsem štěstí, že jsem v mládí potkal staršího kolegu, tehdy už „kouzelníka v důchodu“, pana Jaroslava Zacha. Dnes je mu přes osmdesát let. Vděčím mu za mnohé, on mi dal to nejcennější. Ne kouzla, triky, ale naučil mě kouzelnickému myšlení. Vyprávěl si se mnou, radil mi, jak sestavit program, aby to mělo pointu, gradaci, příběh, aby se to lidem líbilo. Moc mi pomohl.

■ Učitel Pavla Kožíška, bývalý profesionální kouzelník Jaroslav Zach na návštěvě v Divadle kouzel.

kouzelnické triky v historii využívány pro politické, náboženské a prospěchářské účely. Mám to obrovské štěstí, že můj koníček se proměnil v zaměstnání. Rodiče byli zpočátku hodně nedůvěřiví, jsem

vzal lepidlo, nůžky, tatínkův vycházkový klobouk a mamčin hedvábný šátek z Maďarska, z něhož jsem nůžkami stvořil osm malých šátečků. Dovedete si asi představit, jak mě rodiče „pochválili“...

■ Které z vašich kouzel je to nej...?

Vždycky to poslední, nejnověji nacvičené. Člověk si ho piplá jako miminko, je nejbáječnější, nejlepší. Naš stěžejní program se jmenuje „Magická esa“. Měl premiéru v roce 2004 a stále ho s velkým úspěchem hrajeme v našem Divadle kouzel. Jsou v něm velké „copperfieldovské“ iluze – procházím velkou vrtulí ventiláto-

ru, moje kolegyně sjezdí po čtyřmetrové skluzavce času a dole vyjede jako malá holčička nebo tam lidi vystřelují z obrovského děla. Vše musí být perfektně nacvičené, diváci nesmí vnímat tu dřinu, jen se příjemně bavit. Úspěšný je i pořad „Nechte zmizet svého šéfa“, který si celý koupí firma pro své zaměstnance. K velké radosti diváků v jeho závěru většinou zmizí pan generální ředitel – ale jen na chvíli.

■ Dochází ve vaší branži v průběhu času k nějakým výrazným změnám?

Díky nejmodernějším technologiím si na počítačích lidé mohou nasimulovat jakoukoliv situaci, nic je nemůže překvapit, nadchnout. Snad i proto začínají čím dál častěji přicházet na živá kouzelnická představení, prožít tu krásnou romantiku, tak trochu se vrátit do tajemna svého dětství. Ano, kouzla jsou samozřejmě modernější, dynamičtější, jsou i nebezpečnější. U většiny kouzel jsme na sobě

v týmu plně závislí, k úspěchu triku je důležitý každý milimetr, každá sekunda. I sebemenší chyba se může vymstít. U složitějších triků je v týmu až třicet lidí, musí tu být naprostá disciplína, perfekcionalismus.

■ Máte doma nějaké kouzelnické knihy?

Obrovskou knihovnu. Dnes jsou to nejen knihy a odborné časopisy, ale i DVD, dá se využívat internet. Mladí kouzelníci mají daleko větší možnosti, než jsme měli my. Kouzelnické knihy, kterých si velmi vážím, pocházejí z dvacátých let minulého století. Tehdy vycházely tzv. Beránkovy učebnice kouzel. Možná už trochu archaické, ale pro mě mají velkou cenu. Je v nich spousta vynikajících nápadů, které se i v dnešní době dají aplikovat. Mám je velice rád, jsou to takové mé vzácné relikvie. Sám jsem napsal dvě kouzelnické knížky. Jedna je stále ještě v prodeji, jmenuje se Lexikon magie a kouzel. Je určena všem zájemcům o kouzlení, obsahuje sedmdesát triků, k nimž nejsou potřeba žádné složité rekvizity, čaruje se s věcmi, které si snadno obstaráte nebo najdete doma. Pořádáme také letní kouzelnické tábory, kde se děti a mladí lidé mohou naučit základům kouzelnického řemesla.

■ A nastupující generace Kožíšků?

Mám čtyřletého syna Kubu a desítiletého Matyáše. Ten už začíná trénovat, ale přiznám se, potěší mě, když bude mít jednou kouzlení jako svého koníčka a profesi si vybere jinou. Jako zaměstnání je to velmi náročné, obtížné a nejisté, člověk se jen těžko prosazuje. Kouzelnické rekvizity mu občas koupím, vím, že z nich má radost a kouzlení rozvíjí dětskou fantazii a představitost. No a ten malý? Ten mi občas „vypomůže“ jako divák nanečisto.

■ Máte nějaký kouzelnický sen?

Své kouzelnické sny jsem si splnil. V roce 2003 se nám podařilo otevřít první kamenné Divadlo kouzel u nás. Funguje už deset let, diváci k nám našli cestu, jezdí opravdu z celé republiky i Slovenska. Je vybudováno podle japonského vzoru – není přímo v centru, ale na okraji města na hlavním silničním tahu, aby bylo dobře dostupné, s dostatkem parkovacích míst. Stojí v Líbeznicích, 3 km za Prahou. Pořád ještě budujeme, vylepšujeme, aby to bylo

Ukázka kouzelnického humoru, který pro Divadlo kouzel Pavla Kožíška vyčaroval humorista a malíř Mirek Vostrý.

pro diváky co nejatraktivnější. Byl to můj klukovský sen a teď si přeju už jen to, aby vše fungovalo tak, jak to funguje, aby se hodně dlouho nic nezměnilo. Kouzla mě baví, jiný koníček nemám. Existují triky, které fungují na stejném principu, ale kaž-

Pavel Kožíšek po představení ochotně podepisuje své fotografie

dý kouzelník je uchopí trochu jinak, takže to pak vypadá úplně odlišně. Chce to najít si svou cestu. Pro sebe si myslím, že jsem ji našel.

■ Jsou diváci – senioři něčím specifictí?

Pro diváky v seniorském věku máme speciální pořad. Je to taková beseda s kouzly. Vyprávím tam zážitky ze svých cest, humorné příběhy, odpovídám na otázky, společně čarujeme. Jezdím často do klubů seniorů, domovů důchodců, a podle reakcí to mívá vždy velký úspěch. Senioři jsou velmi příjemným, vděčným publikem. Děláta představení moc rád, nabíjí mě pozitivní energií.

Eva PROCHÁZKOVÁ ■

Foto: autorka a archiv Pavla Kožíška

Na tom našem dvorku

V srpnu všechno dozrává

Kalendář na stěně u babky Babánkové v kuchyni už ukazoval osmý měsíc v roce. Srpen znamenal pro babku „kořenářku“ významné období, kdy se její špajz i sklep plnily různými dobrotami, sušenými, zavařovanými, nakládanými jídly do soli, cukru.... Sušička bylinek jela na plné obrátky a sklenice, plátěné i papírové pytlíky se plnily různými čaji.

Jak babka Babánková říkala svému sousedovi, dědovi Zdvoračkovi, ale i svým spolubydlícím v činžovním domě: „Existují tisíce nemocí, ale jen jedno zdraví“. Proto měla na zimu připravené čaje z kopřiv, listí jahod, malinovníku, ale i květu lípy, aby, až přijde zima, mohla kurýrovat nemocné, nejen z její rodiny, ale i dědu Zdvoračka, který se cítí stále mladý, běhá jenom na lehko, dokud ho rýma a kašel nesklátí. „To jsou ti věční, nevyskákaní mladíci se zamrzlou pubertou,“ říkala a prstem ukazovala na svého souseda.

Jen to domyslela, zaslechla za dveřmi bytu kroky a následné klepání. Na prahu stál děda Zdvoraček s košíkem. Babka do košíku nahlédla v domnění, že jí děda přinesl houbovou výslužku z lesa. Byl ale prázdný, zato se na uchu košíku houpal kovový háček. Proto se dědy Zdvoračka opta-

la: „Jdete až teď v poledne na lov hub? To tam pro mouchy a komáry ani nevydržíte!“

„Kdepak na houby, to už jsem byl ráno. Tady s košíkem jdu na stráň za barákem, urodily se nám tam nádherné špendlíky (špendlík – mirabelka – *oxycarpa* – z německého (Spendlling), který spadá pod blumy z německého (Plaume), tak jich jdu pár natrhat na koláč, který mi upečete. A můžeme si ho vzít, až pojedeme s našimi vnoučaty na výlet po zajímavostech Čech, který organizuje Svaz důchodců.“

„To byste tomu dal, sousede, je to sice zdravé ovoce, obsahující kyselinu jablečnou, dusíkaté látky, třísloviny, minerální látky jako draslík, fosfor, sodík, vápník, hořčík, železo a vitamíny A, B1, B2 a C, ale také má jisté „účinky“ na zažívací ústrojí. Demonstrují to některé jeho krajové názvy jako: prdlavka, sralka, drístka nebo kolomaznica... Ale skutečně si z nich můžeme udělat knedlíky, kompoty, marmelády, i ty Vaše vysněné koláče. A pro vás, dědo, je to tak univerzální ovoce, že se ze špendlíků nechá udělat víno a páli se z nich speciální destiláty..., nechají se také na zimu odpeckované zmrazovat.“

„Tak o tom jsem už slyšel, paní Babánková“, usmál se děda, „já jsem do-

konce minulý rok schovával pecky z tohoto ovoce na zimu. Po dobrém vysušení v troubě a nahřátí je sypu do bot, promočených z podzimních a zimních plískanic. Špendlíky jsou prostě součástí tradiční české kuchyně a zdravou potravou, až na ty nepříjemné následky.“

Ztracené špendlíky dle babky Babánkové

500 g hrubé mouky, 4 vejce – na těsto – 150 g rozpuštěného medu, 150 – 200 g rozpuštěného rostlinného tuku, špetka soli, 1 kg vypeckovaných špendlíků

Z hrubé mouky a vajec umícháme těsto. Do něho pak přidáme rozpuštěný med, rozpuštěný rostlinný tuk, špetku soli a hlavně vypeckované špendlíky. Špendlíky necháme okapat a potom směs dobře promícháme. Pekáček či dortovou formu silně vymažeme rostlinným tukem, vysypeme hrubou moukou nebo strouhankou a vložíme připravené těsto. Pečeme pod pokličkou asi 45 minut v dobře vyhřáté troubě. Posledních 10 – 15 minut pečeme bez pokličky. Po vyjmutí z trouby pocukrujeme, nakrájíme na porce a jíme ještě teplé, avšak můžeme je jíst i studené.

Pro DS připravuje Jiří MIKA ■

Zdraví ve studené kuchyni

Králem studené kuchyně je salát. Kombinace zeleniny a dalších přísad vytvoří zajímavé jídlo, které může být přílohou k hlavnímu chodu, ale i samostatnou krmit. Aby se dotvořila chuťová harmonie jídla, jsou tady různé bylinky (koření), lahodící na jazyku a zevšeňující závěrečný dojem z té pestré palety barev v misce na stole.

Zeleninový salát

300 g mrkve, 1 ks červené řepy, 2 ks větší kedlubny, 1 l masového vývaru, olej, ocet, yzop lékařský, sůl, majonéza, 1 vejce

Mrkev, řepu a kedluben nakrájíme na tenké plátky a v masovém vývaru uvaříme doměkka. Přecedíme a po vychladnutí přidáme olej, ocet dle chuti a osolíme. Dále přidáme pokrájený yzop lékařský (v medicíně zmírňuje kašel, zvyšuje krevní tlak, odstraňuje astmaticko – katarové záležitosti, uvolňuje nadýmání střev, posiluje žaludek a snižuje pocení) a promícháme s několika lžicemi majonézy. Necháme proležet.

Při servírování ho ozdobíme na kolečka pokrájeným na tvrdo uvařeným vejcem. Podáváme s pečivem. (Z masového vývaru a části zeleniny, přidáním brambor lze ještě uvařit polévku).

Vitamínový salát

½ hlávky bílé kapusty, 1 mrkev, 1 svazek ředkviček, 1 malá cibule, stolní olej, sůl, meduňku lékařskou

Polovinu hlávky bílé kapusty, mrkev a ředkvičky nastroháme, osolíme, promícháme. Přimícháme malou nadrobno pokrájenou cibuli. Dáme na salátovou mísu, pokropíme stolním olejem. Podáváme salát posypaný meduňkou lékařskou. V léčitelství se tato bylina používá na posílení srdce, uvolnění křečí, k vyvolání chuti do jídla, při poruchách trávení, nespavosti a při vysokém krevním tlaku.

Objektivy zaměří na léto

Soutěž připomínáme jedním z vítězných snímků jejího zimního kola. Měl název Předváděcí jízda.

Středočeská krajská rada Svazu důchodců ČR po velkém úspěchu již uskutečněných třech kolech fotosoutěže na souhrnné téma Život v přírodě očima seniorů, vyhlásila 20. července její už 4. pokračování, tentokrát s názvem Léto v přírodě očima seniorů. Opět jsou dvě soutěžní témata. Tentokrát to jsou: 1. téma – „**Krásy letní přírody**“ a 2. téma – „**Seniori jsou aktivní i v létě**“.

Každé ze soutěžních témat bude hodnoceno zvlášť. Fotografie zasílejte na e-mail: fotosoutez.krsdcr@seznam.cz nebo nemcova.sdcrc@seznam.cz. Vždy prosím uveďte předmět – FOTOSOUTĚŽ 2013. Uzávěrka pro zasílání soutěžních snímků je 20. září, výsledky budou vyhlášeny 10. října.

Další informace včetně podrobných podmínek fotosoutěže, kterou pořádá středočeská krajská rada SD ČR, najdete na www.sdcrc-stc.estranky.cz.

(red) ■

Sportovní hry s tradicí

684 seniorů ze 27 klubů se zúčastnilo již 27. Sportovních her seniorů v Litvínově.

Hry začaly společnou rozsvíčkou, po které následoval kulturní program, při kterém se bavili nejen soutěžící, ale i diváci na tribuně. Pak podle pečlivě připravených plánů začalo zápolení v zajímavých disciplínách – odhad váhy břemene, hod míčkem do kbelíku, hod míčkem do koše na tyči, hod kroužků na tyč, ruské kuželky, petang, běh s míčkem na teni-

sové raketě, hod šipek na terč, převážení břemene na kolečku a střelba míčkem na hokejovou branku. K dobré pohodě při soutěžení přispíval krásnými melodiemi i senior-harmonikář, mnozí si s ním i zapívali nebo i zatančili.

Vítězem sportovních her se stalo družstvo seniorů z Horního Jiřetína, které získalo putovní pohár. Na 2. místě se umístilo družstvo seniorů z Meziboří a na 3. místě družstvo seniorů Českých drah, všichni z regionu Most.

Hana NĚMCOVÁ, red ■

Foto: Miloslav Vajs

Sportování také v Praze

Už II. Pražské seniorské sportovní hry se uskuteční ve čtvrtek 12. září ve sportovním areálu ZŠ Botičská v Praze 2. Zváni jsou všichni, kdo chtějí prožít příjemný den, ověřit si své dovednosti a zručnosti, kdo se chtějí setkat s milými lidmi a odnést si řadu pěkných zážitků. Organizátoři z MV Svazu důchodců ČR v Praze uvádějí, že jedinou podmínkou účasti je sportovní oděv a sportovní obuv na tartanový povrch. Star-

tovné není žádné. Soutěžit se bude v chůzi, běhu, hodu na koš, přeskokoch švihadla, hodu do dálky, kuželekách, součástí her bude také hod na plechovky, slalom s pingpongovým míčkem či hod medicinalem. Prezence soutěžících začíná 12. září v 9 hodin a potrvá do 10 hodin. Můžete však přijít i jen jako diváci. Do místa konání

se zájemci mohou dopravit tramvajemi č. 24, 18 a 7 do stanice Albertov a ve směru od Vltavy pak stanice Vyšehrad. Další informace lze získat na emailu pra-sdcrc@volny.cz popř. na telefonu MV SDČR Praha 222 932 345.

(zl) ■

Léto plné umění

Obrazy, grafiku, kresby, plastiky, fotografie, sklo, hračky či třeba dřevorezby budou moci obdivovat návštěvníci akce, která bude zahájena 3. srpna v Kulturním domě v jihomoravském Železném. Pod patronátem Klubu přátel výtvarného umění v Tišnově a Obecního úřadu Železného se tu totiž uskuteční setkání nejlepších výtvarníků z celé České republiky a to v rámci již XIII. Výtvarného léta v Železném. Chybět

mezi nimi nebude ani dvorní kreslíř Doby seniorů Miroslav Pavlík, který je rovněž au-

torem kresbičky, která zdobí pozvánku na tuto zajímavou přehlídku výtvarného umění. Slavnostní vernisáž se za přítomnosti starosty obce Radomíra Pavlíčka uskuteční v KD Železného v sobotu 3. srpna ve 14 hodin. Během vernisáže bude pokřtěn i umělecký kalendář Svratka 2014. Výstava potrvá až do 25. srpna, otevřeno bude denně od 14 do 18 hodin. Pokud máte zájem o hezký kulturní zážitek, tak v Železném k němu máte šanci.

(red) ■

Zachraňují tradici českých gobelínů

■ Pokračovatel vzácné tradice Jan Fidler

Když se řekne Jindřichův Hradec, napadne většinu lidí krásný zámek, spojený se jmény pánů z Hradce či Černínů z Chudenic, možná i bílá paní Perchta z Rožmberka, která tu v noci chodívá zámek. Ale určitě se najdou i ti, kteří si spojí jméno města Jindřichův Hradec s gobelíny.

Na přelomu 19. a 20. století zde první dílnu na tkaní gobelínů založila Marie Teinitzerová, a od té doby tu výroba zůstala dodnes. O minulosti i současnosti tohoto uměleckého řemesla jsem si zašla popovídat s Mgr. Janem Fidlerem, majitelem gobelínové dílny, i s jednou z nejzkušenějších zdejších tkadlen, paní Danou Rohovou.

Gobelíny jsou známy už ze starověkého Egypta, v Evropě zejména z Francie a Belgie 15. století. O jejich proslulost se zasloužil král Ludvík XIV. a jméno gobelíny dostaly textilní tapisérie podle pařížského barvíře Jehana Gobelína.

Marie Teinitzerová se ve své textilní dílně, kterou založila v roce 1910, pokusila o spojení čeští výtvarníci–čeští tkalci, a přestože u nás toto řemeslo tradice nemělo, uspěla. Obrovský úspěch zaznamenala spolu s výtvarníkem Františkem Kyselou v roce 1925, kdy série jejich osmi gobelínů s názvem Řemesla získala na světové výstavě v Paříži Grand Prix a zlatou medaili. Prosadit se v kolébce tkalců a proslavit mistrovství našich řemeslníků bylo nečekaným vyznamenáním.

Po zakladatelce přebíral žezlo v padesátých letech akademický malíř Josef Müller. Řemeslo se mu podařilo povýšit na umění. V šedesátých letech se začalo i s restaurováním historických zámeckých gobelínů, a to je teď významnou součástí práce zdejší dílny.

Paní Dana Rohová se tapisériemi zabývá od svých patnácti let. Vyučila se tkadlenou, restaurátorkou tapisérií, do dílny přišla jako nejmladší, dnes patří k nejstarším.

„Rukama nám procházejí nádherné gobelíny z různých zámků – z Hluboké, Českého Krumlova, i odsud z Jindřichova Hradce, nové zakázky přicházejí z celého světa – v současné době pracujeme na gobelínu do Tasmanie a restaurujeme dílo tkané v Bruselu v polovině 17. sto-

letí s názvem Předávání odznaků z cyklu Decius Mus ze schwarzenberských sbírek.

Práce na gobelínech trvá měsíce, někdy i roky. Tkadlena za den utká tak 10 krát 10 centimetrů. Dovedete si představit, jak pomalu postupuje práce na několikametrových textiliích? Na jedné zakázce pracuje několik tkadlen najednou, je to kolektivní práce. Velmi důležitou roli má barvív, všechny odstíny musí být přes-

ně takové, jaké potřebujeme. Pracujeme většinou s hedvábím nebo vlnou, někdy se používá i zlatá či lurexová nitka.

Měli jsme i několik kuriózních zakázek. Podle návrhu dnes již zemřelého švédského výtvarníka Carla Larssona si nechal jeden švédský zákazník u nás zhotovit gobelín, který si pověsil ve svém domě. Když odjížděl na letní byt do své letní rezidence, po díle se mu tak stýskalo, že nám dal ještě jednu zakázku, tkali jsme znovu stejné dílo, aby ho mohl mít na obou místech. Pyšní jsme byli i na zakázku restaurování cyklu vzácných gobelínů z Arcibiskupského paláce v Praze. Byla to barokní práce ze 17. století s názvem Nová Indie.“ Slova se ujímá Jan Fidler, který je tu přes gobelíny tím nejpovolanějším: „Jako výtvarník jsem pracoval ve zdejšímu muzeu a tady jsem se s Josefem Müllerem seznámil. Přivedl mě ke gobelínům. Před smrtí mě nabádal, ať se snažím výrobu udržet, že je to naše národní stříbro. Plním svůj slib, který jsem mu dal, ale není to jednoduché. V dnešní době je všude nedostatek peněz, shánět zakázky je obtížné, je to takový neustálý boj o přežití.

I v kolébce gobelínů, ve Vlámku, kde byly ještě před deseti lety stovky tkalců, jsou jich dnes už jen desítky, výroba pomaličku zaniká. A tak se snažíme ze všech sil, aby tohle nádherné řemeslo u nás ne-

vymizelo. V rámci grantového projektu ministerstva kultury se nám podařilo vy-

■ Gobelíny z Jidřichova Hradce jsou výborným reprezentantem ČR ve světě

vinout metodu nových restaurátorských postupů, které umožňují i velmi jemnou práci a tím i opravy historických tapisérií, do té doby neopravitelných. Své výsledky jsme prezentovali po celé Evropě. Naše tkadleny tento postup brilantně ovládají, dokáží si poradit i s velmi poškozenými gobelíny. Ale jak to bude v budoucnu – kdo ví...“

A co považuje Jan Fidler za největší úspěch v poslední době?

„Ve spolupráci s městem a za vydatné pomoci evropských finančních prostředků se v loňském roce podařilo v areálu bývalého zámekového pivovaru otevřít Dům gobelínů, kulturních tradic a řemesel. Prezentuje úspěchy našich tkalců, historii tkaní, jsou tu místnosti věnované Marii Teinitzerové i Josefu Müllerovi. A hlavně – je tu možné přímo sledovat

práci tkadlen, dívat se, jak restaurují či vytvářejí nové gobelíny. Pro zájemce tu probíhají i kurzy tkaní. Mám jistotu, že i kdyby někdy v budoucnu naše dílna padla, řemeslo nebude zapomenuto. Alespoň v této podobě, zde v muzeu, bude toto naše kulturní dědictví uchováno a s mistrovstvím našich lidí se budou moci seznamovat i další generace.“

Nezbývá než poděkovat za vyprávění a obdivně sledovat šikovné ruce tkadlen a nádherná díla, která vytvářejí. Zájemcům o podrobnější informace je určena webová adresa www.atelierytapiserii.cz i pozvání... Přijďte se podívat do Ateliérů tapisérií v Jindřichově Hradci, svou práci vám tu rádi předvedou.

Eva PROCHÁZKOVÁ ■

Foto: autorka

COSTA DE ALMERÍA

Přední česká cestovní kancelář FIRO-tour má nejrozsáhlejší nabídku Španělska a Portugalska na domácím trhu, kde působí již 24 let. S FIRO-tour, držitelem mnoha profesních ocenění, se můžeme opalovat či poznávat nám dosud neznámé kraje od Mallorky přes Costa del Sol, Algarve až po Madeiru. Nás však dnes zajímá pobřeží Costa de Almería, rámuující roztančenou Andalusii na horkém jihu Španělska.

firo
CESTOVNÍ KANCELÁŘ

Z Prahy jsme zde za cca dvě hodiny letu, přistáváme na útulném letišti, kde nám nehrozí bloudění, jako třeba v Madridském s řadou terminálů. Město je obklopeno horami s horkým a suchým polopouštním podnebím a již letmý pohled do turistického průvodce dává znát, že se tady určitě nudit nebudeme. Až se nabažíme opalování, plavání v moři či šplouchání v členitém hotelovém bazénu a procházek po úžasné plážové promenádě, vyrazíme na báječné výlety do okolí. Počítejte ale s vyššími teplotami, neboť jsou zde pro rekreanty nejlepší klimatické podmínky ve Španělsku. Východištěm nám bude noblesní čtyřhvězdičkový Hotel Mediterraneo Park, komplex po rekonstrukci v roce 2009, ležící v klidnější části hotelové zóny letoviska Roquetas de Mar, kde se budeme hýčkáni personálem cítit doslova jako v bavlne.

Co navštívit

„Půvabné rybářské vesnice, klidná letoviska, dlouhé bílé pláže s modrou vlajkou EU za čistotu pláží, nebo liduprázdné plážičky pro zamilované mezi skalami, průzračná voda, hory, polopouštní krajina,“ říká Martina Dučinská, produktová manažerka CK FIRO-tour a pokračuje: „Tak lze několika slovy charakterizovat pobřeží Costa de Almería, kdy našim klientům představujeme východní část jihošpanělského regionu Andalusie.“

Samotnému hlavnímu městu provincie Almería, dominuje pevnost Alcazaba. Své kouzlo mají uličky původní arabské čtvrti a nadarmo se Almerii také neříká „ciudad del moro“, tedy maurské město. To vzniklo roku 955, kdy původní osadu nechal opevnit córdobský chalífa Abd ar-Rahman III. Definitivně přešla do rukou Katolickým králům roku 1489, nikoli však bojem, jak bychom mohli předpokládat, nýbrž prodejem.

Pevnost Alcazaba strážila po staletí strategický přístav, odkud vyplouvaly, tak jako dnes, lodi do Ceuty, Melilly i Maroka. Španělští vojáci si původní maurskou základnu přebudovali po svém, ale nenarušily ani hradební prstence a obranné

valy, natož pak důmyslný zavlažovací systém. Má tři bytelné hradby a hned za druhou jsou pozůstatky mešity, která byla přestavěna na kapli. Jedná se nejkrásnější a nejzajímavější ukázkou vojenské maurské architektury ve Španělsku. Milovníci militarií obdivují staré kanóny i hromady kamenného střeliva, ženy vnitřní zahrady pevnosti, které kvetou, až oči přechází. Vysvětlení, co a jak a proč se tady vše dělo, najdeme v pevnostním muzeu. Jediné co tam chybí je však perlička o tom, že pevnost za celá staletí nebyla obléhaná. Předána byla křesťanům bez jediného výstřelu, což ale krásný výlet s panoramatickým výhledem na město i moře vůbec nezkaží. Příjemné je pro našince, že vstupné je pro občany EU zdarma.

V jedenáctém století, kdy byla Almería nezávislým královstvím a nejbohatším obchodním městem Španělska, chránily vysoké zdi citadely královské zahrady a palácový komplex, v němž žilo na dvacet tisíc lidí. Svou velkolepostí prý pevnost konkurovala nedalekému královskému dvoru v Granadě, což se ale dnes dá ze zbořených hradeb a věží jen těžko posoudit. Mezi zajímavosti patří i fakt, že v Almerii startuje 4. ročník

Intercontinental Rally 2014, která končí u legendárního Růžového jezera v Dakaru.

Romantika v kopcích

Jedno z nejkrásnějších přímořských letovišek na pobřeží Costa de Almería, prvotřídní výletnický cíl, je shluk vlaštevčích hnízd, přilepených těsně vedle sebe na jednom z vrchů místních hor. Oslnivé bílé krabicové domy s plochými střechami nás vítají necelé dva kilometry od pobřeží. Majocár Pueblo, jak říkají místní, údajně jako první turisté objevili začátkem šedesátých let minulého století hippies, děti květin a lásky. Po nich přišli řadoví, mlhami prokřehlí Angličané, a dnes jsme zde díky CK FIRO-tour i my.

Archeologické nálezy potvrzují, že zde žili lidé již 2000 let před Kristem. Střídali se zde Fénicičané s Kartaginci, Řeky nahradili Římané, Maury křesťané. Největší rozvoj mu však přineslo 8. století, kdy se stalo součástí kvetoucího córdobského chalífátu, po jehož rozpadu se dostalo do područí dynastie Násrovců, sídlících v Granadě. Kvetoucím městem bylo až do 18. století. Pak se bohové od Mojácaru odvrátily a nastalo mnohaleté období sucha, kdy se město vysidlovalo. Obyvatelé se masově stěhovali až do Evropy a USA, včetně Walta Disneye, který se zde narodil a posléze v Americe udělal filmovou kariéru. Počet obyvatel neustále klesal, záchrana přišla nečekaně s hnutím hippies, kteří se sem začali za sluncem houfně přesunovat. Zdejší osvětlený starosta rozdával opuštěné domy za povinnost údržby a bydlení a město se nakonec dočkalo i deště a dnes patří mezi prvotřídní turistické magnety.

Městečko má jasný arabský ráz, úzké uličky a náměstíčka s nejrůznějšími podniky, nesčetná půvabná zákoutí a nejrůznější průchody zvou k mnohahodinovým toulkám. Přehlédnout nelze kostel Panny Marie z roku 1560, sloužící svého času jako pevnost. Uvnitř je prvokřesťanský prostý. Zdobí ho místo obyčlého vyřezávaného a přezdobeného oltáře oltářní kresba či freska s člověkem-tesařem v životní velikosti a symboly duhy, ryby i hada, dílo jednoho z umělců, hlásících se k hnutí hippies, dnes ještě žijícího a tvořícího v Berlíně.

U Majácaru je ale i 17 kilometrů pláží, které jsou jak písečné, tak i oblázkové. Plně, poloprázdné i divoké, komu jak

libo. Na mnohých jsou k dispozici přímo u vody stánky zvané chiringuitos, kde si lze dát něco dobrého k jídlu i pití jen tak v plavkách.

Kolty proklaté nízkou

Milovníci westernů a romantiky drsného divokého západu si jistě nenechají ujít návštěvu Hollywoodského městečka Tabernas. Leží v unikátní, jediné evropské poušti severně od Almería, kde si filmaři podávají dveře. Natočeno tady bylo na tři sta filmů, především westernů. Pochází odsud i některé scény z legendárních Sedmi statečných, Pro pár dolarů navíc či Indiana Jounse.

Jsme v nejvyprahlejší části Španělska, kolem dokola skalnatá pustina porostlá

pivo v salónu, patří k dobrému tónu. Ještě si prohlédneme podnik, což je perfektní replika salónů z westernů, kde nechybí ani malé jeviště pro tanečnice kankánu, piano s nápisem Nestřílejte na pianistu a zlověstné vyhlášky kolik se platí za hledaného živého či mrtvého pistolníka. Momentky po stěnách připomínají, že zde točily hvězdy takového formátu, jako byl kupříkladu Charles Bronson, Rachel Welchová či Clint Eastwood, nebo třeba Terrence Hill a Bud Spencer. A zpátky k moři, do hotelu Mediterraneo Park.

Slevy i pro seniory

Ve jmenovaném hotelovém resortu se lze ubytovat pouze s CK FIRO-tour. K dispozici je 367 komfortně vybave-

pichlavými křovisky, tu a tam kaktusy, místo kulis šedivé palmy. Terénní vůz se kodrcá vyschlým řečištěm, kaňonem s bizarními skálami, jsme v Utahu, Arizoně nebo Coloradu? Na obzoru vlaje zástava pruhů a hvězd nad palisádami pevnosti, vítá nás pevnost jízdní kavalérie. Čeká nás zde dostavník se čtyřspřežním, přesedáme a kočí v Stetsonu praskne bičem. Cvalet se rozjíždíme do městečka, kterému kraluje banka, salón, kostel a šibenice. Atributy civilizace a pokroku. V dále se tyčí indiánské typy, o něco blíže je mexická vesnice.

Brzdíme právě čas, abychom byli svědky, jak bratři Daltonové v šátcích přes obličej přepadli First Nacional Bank. Šerif s pomocníkem jsou však na stráži, a vše končí bojem na pěsti i střeleckým soubojem, při němž zákon vítězí. Potlesk turistů vyvolá na zarostlých tvářích oživších pistolníků úsměv. Pozvání na kaňo, malé

ných pokojů, 270 standardních, 6 Suite a 97 Junior Suite, každý pokoj má terasu nebo balkon, většina s výhledem na moře. Hotel je přímo na pláži. V okolí jsou nákupní možnosti i spousta místních podniků. Autobusová zastávka vedle hotelu, nedaleko je i golfové hřiště Playa Serena. V ceně zájezdu je all inclusive a 1. dítě do 12 let pouze za cenu letenky včetně all inclusive. Více na: www.firotour.cz

CK FIRO-tour nabízí Španělsko a Portugalsko letecky, autokarem i vlastní dopravou. Destinaci Almería letecky na 7/10/11/14 nocí. CK FIRO-tour uplatňuje řadu slev a věrnostních výhod, má zvláštní slevy i pro seniory a skupiny. Možnost nákupu zájezdů i on-line.

Ivan ČERNÝ ■

Foto: Jitka HORČICOVÁ

Za odpočinkem do Kytlice

O tom, že Lužické hory a Národní park České Švýcarsko patří mezi turisticky nejoblíbenější místa České republiky, dnes nikdo nepochybuje. Zdejší krajina hlubokých lesů a pískovcových skal, nezasažená průmyslem, má své kouzlo v kteroukoli roční dobu. V zimě je tady báječné lyžování, v létě pak koupání a toulky přírodou či za památkami pěšky nebo na kole, k čemuž je k dispozici hustá síť cyklostezek. Ve druhé polovině roku je zde i báječné houbaření, kdy se na hříby, kozáky, babky či bedly nebo lišky chodí s příslovečnou kosou. Východištěm nám je kytlický hotel Kovošrot, který se specializuje na pobytové skupiny 55+.

Perfektní a cílený servis

Vesnice, kam vás právě zveme, je proslulá díky chalupám herců Vlastimila Brodského a Miroslava Horníčka. Najdeme ji v líbezném údolí nedaleko rychlostní silnice z Prahy přes Mladou Boleslav k Novému Boru. V této bývalé sklářské obci, charakteristické unikátní lidovou architekturou tzv. domů s podstávkou, na úpatí chráněné krajinné oblasti, čeká na své hosty hotel Kovošrot, vyznačující se péčí o seniory, kteří jsou zde více než spokojeni. Hotel se totiž již třetím rokem zaměřil na ubytování pro kolektivy dříve narozených občanů, kteří vyhledávají rekondiční cvičení a podobné aktivity.

cca 100 metrů čtverečních. V případě hezkého počasí se cvičí venku na hřišti s umělým povrchem. Hostům je k dispo-

zici jídelna, klubovna i kavárna. Tenisový kurt, venkovní posezení se zahradním grilem i ohništěm. Nechybí kulečník, stoly

na ping-pong ani útulný salonek pro uzavřenou společnost, rodinám s ratolestmi slouží i dětský koutek.

Ubytování je ve 2-4 lůžkových pokojích s kapacitou 60 lůžek s možností přistýlek. Každý pokoj má samostatné sociální zařízení. V širokém spektru slu-

Hotel je k dispozici pro nejrůznější sportovní soustředění, školení či výjezdová zasedání, poslouží kupříkladu i k rodinným oslavám

„Nejenom to,“ dodává ředitel hotelu Petr Špůr. „Mezi naše opakované návštěvníky patří i skupiny kardiaků, kolektivy ze svazu postižených civilizačními chorobami a různé party a kolektivy z klubů seniorů, zejména při týdenních pobytech.“

Rekondiční cvičení, ale i aerobik, taneční večery, salza, tajči nebo třeba jóga – k tomu slouží v hotelu sál o rozloze

žeb najdeme odpočinek v sauně, masáže i kadeřníka na objednání. Hotel má vlastní parkoviště a zajišťuje i autobusové přepravy pro celodenní výlety.

Náš zákazník, náš pán

Ačkoliv se hotel Kovošrot specializuje na klienty kategorie 55+, rád své služby poskytne i nejrůznějším sportovním a pracovním skupinám či kolektivům, školkám a školám i individuálním turistům či rodinám, toužícím po rekreaci v klidu a pohodě. Pobyt v hotelu s domácí kuchyní je za vstřícné ceny. Pro

skupiny a výpravy je připravena slevová nabídka, takřka jít šitá na míru. Více na: www.hotelkovosrot.cz, e-mail: hotelkovosrot@seznam.cz, tel.: 724 302 889.

Kytlicko nabízí:

Přírodní koupaliště s občerstvením v místě, fotbalové hřiště, lyžařský vlek Polevsko (400) m a Jedlová (800) m). Trasy pro běžecké lyžování, strážně pro sáňkování a bobování, cykloturistické

NP Českosaského Švýcarska v Krásné Lípě, jedinečné vlastivědné muzeum se stálou expozicí proslulého malíře Šluknovského výběžku Augusta Frinda v Rumburku, soutěsky s projížďkou lodí na říčce Kamenici a v neposlední řadě je pěkný výlet i na největší skalní pískovcový most v Evropě – na Pravčickou bránu v Hřensku.

Pozor, čtenářská soutěž o voucher na týdenní pobyt v hotelu Kovošrot pro

Senioři se umí bavit

trasy i vyjížďky na koních. V Kytlici je i nádraží Českých drah.

Výlety do okolí:

Pár tipů za všechny: Hora Jedlová s kamennou rozhlednou, zřícenina hradu Tolštejn, hora Klíč, skalní hrad Sloup, sklářské muzeum v Novém Boru, audiovizuální centrum a informační středisko

dvě osoby se snídaní. Kdo ze čtenářů napíše do 20. srpna na známou adresu redakce správnou odpověď na otázku, jak se jmenuje chráněná krajinná oblast, kde leží Kytlice, a bude mít štěstí při slosování, obdrží zmíněný pobytový poukaz.

Ivan ČERNÝ ■

Foto: archiv

TIPY LETEM

Z nabídky vlastivědných vycházek Pražské informační služby pro Pražany a návštěvníky hl. města na srpen jsme vybrali:

3. so. Prahou svatojanskou. Vycházka nám připomene nejen život sv. Jana Nepomuckého, ale také historii svatojanských oslav. Začátek v 15:00 u morového sloupu na horním Malostranském náměstí. Cena 100/70 Kč.

4. ne. Krok za krokem po zámeckých schodech. Vycházka nás povede z Hradčanského náměstí až na Malou Stranu. Povíme si o zajímavostech této komunikace. Začátek ve 14:00 u sochy T. G. Masaryka na Hradčanském náměstí. Cena 100/70 Kč.

10. so. S Nordic walking po stopách bitvy na Bílé hoře. Na vycházce spojíme Nordic walking s procházkou od mohyly bitvy na Bílé hoře k letohrádku Hvězda. Doba vycházky včetně instruktáže cca 3h. Vlastní speciální hole na

Nordic walking si vezmete s sebou. Zapůjčení holí na místě po dobu instruktáže a vycházky za poplatek 30 Kč pouze pro předem přihlášené se vstupenkou z předprodeje! Omezený počet účastníků. Začátek v 10:00 na konečné zastávce tram. č. 22 „Bílá Hora“. Cena 100/70 Kč.

11. ne. Stavovské divadlo. Povídání o historii Stavovského divadla spojené s prohlídkou vybraných prostor. Omezený počet účastníků na 50 osob. Začátek v 15:00 před hlavním vchodem do Stavovského divadla. Cena 140/100 Kč.

17. so. Rudolfinum. Prohlídka vybraných prostor významné novorenesanční budovy konce 19. století. Omezený počet účastníků na 50 osob. Začátek v 10:00 před vchodem do Rudolfinu z Alšova nábreží. Cena 100/70 Kč.

24. so. Poutní místo Loreta. Prohlídka areálu (ambity, kostel Narození Páně, Svatá chýše, klenotnice). Omezený počet účastníků na 35 osob. Doporučujeme využít předprodeje vycházek. Začátek ve 14:00 před vchodem do objek-

tu na Loretánském náměstí. Cena 100/70 Kč + jednotné snížené vstupné do objektu 100 Kč.

25. ne. Černínská zahrada. Příležitost k návštěvě zahrady, jejíž založení se datuje rokem 1693. Začátek ve 14:00 před vstupem do Lorety (Loretánské náměstí, Praha 1, Hradčany). Cena 100/70 Kč.

31. so. Vyšehrad a jeho tajemné legendy. Prohlídka areálu včetně hřbitova a kasemat, podzemních chodeb někdejší barokní pevnosti. Vycházka je vhodná i pro rodiny s dětmi. Začátek ve 14:00 před kostelem sv. Petra a Pavla na Vyšehradě. Cena 100/70 Kč + vstupné do kasemat 60/30 Kč.

Poznámka: V případě omezeného počtu návštěvníků některých akcí doporučujeme rezervaci u PIS. Informace naleznete na www.praguewelcome.cz. PIS najdete na Arbesově náměstí 4, Praha 5 a to pondělí a středa 9:00 – 13:30, úterý a čtvrtek 12:30 – 17:00 hodin, tel.: 221 714 161, 221 714 714

Řádky pro zdraví 18

Karciogeny kolem nás

Karciogeny a záření, jejich zdroje v životním prostředí a možné zdravotní následky shrnuje naše tabulka:

Karciogeny a záření	Zdroje v životním prostředí	Zdravotní následky
Výfukové plyny, spalovací a průmyslové zplodiny, aromatické uhlovodíky, (benzopyren, chlorované dioxiny, bifenylly), oxidy síry, dusíku, uhlíku, siřičitany, dusičnany, oxid uhelnatý	Spalování uhlí a odpadu, obsahujícího chlorované látky, dále elektrárny, motorismus, průmyslem znečištěný vzduch, voda, půda, závadné potraviny (zelenina, ovoce), jedovaté látky navázané na prachové částice (smog)	Dýchací a zažívací potíže, alergie, zhoršená imunita, záněty, bronchitidy, astma, rakovina plic, rakovina tenkého a tlustého střeva a další onemocnění
Konzervační látky, fenoly, barviva, chemická hnojiva, postřiky	Konzervace a chemická úprava potravin a nápojů, chemické hnojení a postřiky, chemické hubení škůdců a plevelů	Potíže zažívání, oslabení organismu, zvýšené riziko rakoviny zažívacího ústrojí
Kovy a jejich sloučeniny, arzén, chrom, kadmium, rtuť, olovo aj.	Chemický průmysl, vzduch ve městech, voda, potrava např. ryby ze znečištěných vod, odpady a těžby rud	Dlouhodobě se ukládají a otravují organismus a podporují vznik rakoviny a jiných nemocí
Viry, bakterie, plísňe	Infekce, toxiny	Dlouhodobé infekce a záněty, např. rakovina žaludku, karcinom děložního čípku
Některá léčiva, hormony (ostrogeny), drogy, dopingové látky, kouření	Lékárny, individuální zdroje, doping	Zdravotní a psychické problémy a zvýšení rizika rakoviny
Záření a radioaktivní prvky radionuklidy, radon, radioaktivní stroncium, cesium, jód a další	Jaderná energetika, jaderné exploze, vnější záření a vstup radionuklidů do potravinového řetězce např. radioaktivní stroncium je v těle vázán jako vápník, radioaktivní jod do štítné žlázy	Radionuklidy se ukládají v těle a ozařují buňky, např. radioaktivní stroncium kostní dřeň, jod štítnou žlázu, rakovina štítné žlázy a dalších orgánů

Přirozená prevence

Zdravý organismus má ochranné mechanismy (antioxidační enzymy), které jedovaté škodlivé látky tj. volné radikály z látkové výměny a chemické látky

z prostředí v těle vážou a odbourávají. Podmínkou je především dostek vitamínů C, A, E, selenu, zinku a dalších vitamínů a minerálních látek. Látky čistící tělo, antioxidanty (flavonidy) obsahuje ovoce.

Hojně jsou zastupeny v hroznovém vínu, nedoceňujeme ale také hrušky, jablka, červené fazole či citrusové plody; z nápojů víno, pivo a přírodní šťávy. Můžeme si pomáhat i formou vhodných potravinových doplňků.

Protirakovinný účinek je uváděn např. u rajčat, brokolice, kapusty, zelí, květáku, ananasu, kmínu, chili koření, ředkve a řepy.

Podceněné nebezpečí

Ve výskytu rakoviny tlustého střeva a konečníku neboli kolorektálního karcinomu jsme první v EU. Ročně tuhle diagnózu lékaři řeknou asi osmi tisícům lidí a přibližně čtyři a půl tisíce pacientů na něj umírá. Přesto jen 17 % osob ve věku 50–80 let využije možnosti nechat si udělat test skrytého krvácení do stolice.

Také počet případů karcinomu děložního hrdla je u nás jeden z nejvyšších v Evropě. Bohužel opět platí, že polovina žen ve věku 25–59 let preventivní gynekologické prohlídky zanedbává – a to i přes fakt, že časná stadium je dobře léčitelné, kdežto prognóza u rozvinutého stadia příliš pozitivní není.

Bezplatné vyšetření prsu vám doporučí praktický nebo ženský lékař jednou za dva roky, a to od 45 let. Ačkoli ho zatím využívá jen asi polovina žen, které na něj mají nárok, zachránilo už hodně životů. Zachytilo 80 % pozitivních nálezů v časném stadiu, tudíž i šance na vyléčení byla velká.

Preventivní prohlídky

Velké množství typů rakoviny je vyléčitelné, když je podchyceno včas (např. najdete na těle „bulku“, muži mají potíže s prostatou). Nebojme se proto preventivních prohlídek. Při onemocnění je třeba se zbavit strachu, věřit ve své uzdravení. Dnešní léčba prodlužuje životaschopnost pacientů do vysokého věku. **Nejlepší prevencí je však optimistický přístup k životu.**

(red) ■

Seriál připravujeme podle knihy Prof. Dr. Františka Fremutha, DrSc „Život na hraně“ (vydalo HTC Praha) a to ve spolupráci s autorem.

Příště: Umění žít a umění odejít

Recepty na srpen

Mrkvová pomazánka

Potřebujeme: 4 mrkve, 2 smetanové sýry, 15 dkg majolky, 15 dkg salámu, 1 menší celer, 1 cibuli, 1 lžičku hořčice, zelenou petrželku nebo pažitku, sůl.

Postup: Mrkev a celer očistíme, krátce povaříme ve slané vodě. Vše pak drobně posekáme, pak dobře smícháme s rovněž nakrájenou cibulí, salámem, sýry a dalšími přísadami a namažeme na plátky veky. Můžeme ozdobit plátky okurky a rajčat.

Dědečkova cuketa

Potřebujeme: 800 g cukety, 150 g hladké mouky, světlé pivo, 1 vejce, 2 stroužky česneku, citronovou šťávu, hořčici, sůl, pepř a olej.

Jak na to: Hladkou mouku zalijeme 8 lžicemi světlého piva, přidáme rozšle-

hané, opepřené vejce, česnek rozetřený se solí, lžičku pikantní hořčice a vymícháme polotuhé těstíčko. Omytou a oloupanou cuketu nakrájíme na plátky silné 8–10 mm, které pokapeme citronovou šťávou a namočíme v těstíčku. Smažíme na rozpáleném oleji nebo rostlinném tuku. Podáváme s bramborem a rajčatovým nebo šopským salátem.

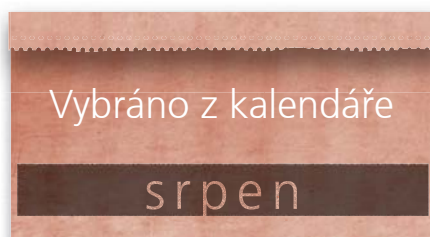

Houbové košíčky

Potřebujeme: 400 g měkkého salámu, 400 g hub, máslo, smetanu, tvrdý sýr, citronovou šťávu, hladkou mouku, sůl, pepř a olej.

Jak na to: Měkký salám většího průměru (Gothaj, Paříž) nakrájíme i se slupkou na plátky asi 8 mm, které usmažíme po jedné straně na lžici oleje. Salám utvoří košíčky, ze kterých odstraníme slupku. Na kostičky nakrájené houby osolíme, opepříme a vydusíme doměkka. Houby ochutíme lžičkou citronové šťávy, zalijeme 1 dcl smetany, do které jsme rozmíchali lžičku hladké mouky. Vaříme do zahuštění. Houbovou směs naplníme salámové košíčky, na které položíme kousky taveného sýra a krátce zapečeme v troubě nebo na grilu. Příloha: vařené brambory, případně bramborová kaše.

Recepty poslali Naďa Svobodová z Prahy a Jiří Michl z Nového Jičína. Znáte také nějaký pěkný, nejlépe sezónní recept? Pošlete nám ho, rádi ho zveřejníme i se jménem odesílatele.

8. srpna 2008 – Rychlík EC 108 *Comenius* se 400 cestujícími narazil ve Studénce do zřícené mostní konstrukce, nehoda si vyžádala 8 mrtvých (5 žen, 3 muži) a asi 95 raněných.

12. srpna 1978 – Byl otevřen první úsek linky metra A (I. A) z Dejvické na Náměstí Míru.

16. srpna 1918 – Bylo svedeno pravděpodobně jediné střetnutí československé flotily, tzv. bitva na Bajkalském jezeře. Českoslovenští legionáři při obsazování bajkalských přístavů získali parníky *Sibirjak* a *Fedosia*. Ty vyzbrojili čtyřmi houfnicemi a použili k výsadku do nepřátelského týlu. Při něm potopili ledoborec Bajkal a zapálili palbou přístav v Mysově.

19. srpna 1953 – Byla svržena vláda iránského ministerského předsedy Muhammada Mosaddeka. Její levicové kroky (především pozemková reforma), vzbuzovaly vedle ropné krize obavy USA. Jejich CIA ve spolupráci s monarchisty zahájila tzv. Operaci Ajax, jejímž cílem bylo obnovení moci proamericky vystupujícího šáha.

Samotný převrat proběhl pod vedením generála Záhidího. Během pouličních bojů bylo zabito nejméně 200 lidí a 300 zraněno. Samotný Mosaddek byl zatčen a odsouzen k trestu smrti, který byl později zmírněn.

21. srpna 1968 – Vojenský zásah armád pěti států Varšavské smlouvy (SSSR, Bulharska, Maďarska, NDR a Polska) v Československu v noci z 20. na 21. 8., a následná okupace Československa, která zastavila reformní proces Pražského jara. V průběhu invaze, odporující všem zásadám civilizovaného mezinárodního práva, bylo okupačními jednotkami nasazeno přibližně 6 300 tanků, které byly následovány velkým počtem pozemních jednotek v odhadovaném počtu 200 000 až 500 000 mužů. Ode dne vstupu vojsk na území Československa do konce roku zemřelo při střetech cizích vojáků s civilisty a dopravních nehodách zaviněných okupačními vojsky 108 Čechů a Slováků. Invaze měla za následek také emigraci přibližně 300 000 lidí z republiky (70 000 okamžitě po invazi).

26. srpna 1278 – Na pravém břehu řeky Moravy mezi vesnicemi Dürnkrut (Suché Kruty) a Jedenspeigen se odehrálo jedno z tragických ozbrojených střetnutí českých dějin – bitva na Moravském poli. V boji proti sobě stanula spojená vojska římského krále Rudolfa I. Habsburského a uherského krále Ladislava IV. Kumána proti vojsku

českého krále Přemysla Otakara II. Boj byl dlouho nerozhodný, vítězství se nakonec přiklonilo na habsburskou stranu, český král padl v boji. Výsledkem bitvy bylo definitivní potvrzení nově nastoleného habsburského panství v Rakousích a Štýrsku, které se staly tzv. dědičnými habsburskými zeměmi a daly základ geopolitickému uspořádání, které přetrvalo téměř šest a půl

Osudná bitva na obraze Josefa Mathausera z 19. století.

století, do roku 1918. V českém království nastala po smrti krále velmi složitá situace a hospodářské problémy. Poručík králevice Václava Ota V. Braniborský si počínal jako v dobyté zemi.

30. srpna 1953 – Byla otevřena Zoologická zahrada Brno. Nachází v blízkosti Brněnské přehrady na Mniší hoře na ploše 65 ha. Návštěvníci zde dnes mohou vidět téměř 800 zvířat v 210 druzích.

Jihočeská ohlédnutí i nové plány

Krajská rada seniorů Jihočeského kraje byla ustavena 12. dubna 2011 zástupci deseti organizací, kteří zastupovali 4 470 členů. V současné době je v našich řadách sdruženo již 17 organizací s více než 7 400 členy. Zpočátku se rada zaměřila na zabezpečení materiálních a finančních prostředků

věci zrušení části zákona, kterou byl odňat daňový odpočet z výdělků pracujícím důchodcům. Někteří členové rady se podle své profesní orientace aktivně zapojují v poskytování odborných stanovisek a právního poradenství v záležitostech bytových, spotřebitelských a bezpečnostních.

Druhého sjezdu Rady seniorů ČR se letos v květnu zúčastnilo za Jihočeský kraj 11 delegátů zvolených nebo potvrzených na krajské konferenci. Krajská rada v současné době dokončuje rozpracování závěrů sjezdu a své konference do souboru námětů. Především se budeme angažovat v těchto oblastech:

- Obhajoba oprávněných zájmů a potřeb seniorů aktivní účastí na veřejném životě.
- Vytváření odborných stanovisek a právní poradenství k vybraným oblastem a problémům ze života seniorů.

Jednou z akcí, na kterých se Jihočeská krajská rada seniorů ČR podílela, byl i mezinárodní turnaj policejních veteránů v kopané.

ků pro svou práci. Současně jsme začali podporovat volnočasové aktivity sdružených organizací a vytvářet předpoklady pro rozvoj vlastní činnosti.

Z našich dosavadních aktivit je možno připomenout např. zajištění petiční akce, organizované v první polovině minulého roku na podporu požadavků seniorů, pod kterou jsme získali přes 1 600 podpisů. S představiteli deseti politických stran jsme uskutečnili setkání před krajskými a senátními volbami. Založili jsme tradici setkávání seniorů s hejtnem kraje u příležitosti Mezinárodního dne seniorů. Osobními dopisy jsme vyzvali senátory, zvolené za volební obvody kraje, aby podpořili podání k Ústavnímu soudu ve

Z volnočasových aktivit jsme zajišťovali Den zdraví s bezplatným měřením glykemie a krevního tlaku, s ukázkami a prodejem zdravotních pomůcek, zdravé výživy, bezpečnostních a elektronických prostředků pro seniory. Organizovali jsme zájezdy do Prahy na hudební hitparádu Zlaté trumpety a operetu Polská krev. Kromě toho jsme částečnou úhradou nákladů podpořili zajištění mezinárodního turnaje v kopané policejních veteránů, Mezinárodního dne žen, Dne matek a dalších akcí, které organizace sdružené v krajské radě zajišťovaly m.j. i pod naší patronací. Poslání i konkrétní akce Rady seniorů ČR jsme také propagovali na výstavě Země živitelka.

■ Podpora zájmových volnočasových aktivit sdružených organizací v oblastech vzdělávání, kultury a tělovýchovy.

■ Rozšiřování organizační výstavby rad seniorů zejména ve městech Jihočeského kraje.

■ Popularizace činnosti krajské rady, sdružených i dalších seniorských organizací.

■ Zkvalitnění obsahové i organizační práce krajské rady.

Každou z uvedených oblastí máme rozpracovanou do konkrétně rozvedeného obsahu i forem práce. Obsah a formy práce budeme průběžně doplňovat na základě získávaných zkušeností i příkladů hodných k následování. Očekáváme, že budeme ve větší míře mít možnost vycházet také z projektů RSČR, metodických pokynů komisí Rady a zkušeností našich kolegů v ostatních krajích. Na takovou vzájemně prospěšnou práci jsme připraveni se aktivně podílet.

RSDr. Jan KOLÁŘ

člen jihočeské Krajské rady seniorů ČR

Vzpomínka na hrdinu

I letos v květnu, stejně jako vloni, jsme si připomněli smutné výročí Heidrichiády a následného vypálení Lidic. Samozřejmě i tentokrát jsme vzpomínali na Josefa Valčíka, jednoho z výsadkářů a účastníků akce, která po 26. květnu v roce 1942 přinesla kromě smrti říšského protektora i hodně bolesti českým lidem.

Následky smrti nejvyššího zástupce Německa v tehdejší protektorátu znamenaly obrovské razie a popravy nevinných lidí na celém území Čech a Moravy. Výsadkáři padli v boji nebo si sami vzali život, aby nepadli do zaje-

tí. Povraždění mstícími se Němci byli i jejich příbuzní. Na smrt šla i Valčíkova rodina, včetně jeho těhotné sestry. Tu nacistická bestiální dokonalost popravila až po porodu dítěte, našeho spolupracovníka Vráti Ebra. Vyvražděné a vypálené Lidice zůstaly mementem dodnes.

Pomníček Josefu Valčíkovi, rodáku z valašské Smoliny, postavili svého času v areálu bývalého otrokovického podniku Svit. Valčík v Otrokovicích před odchodem do Anglie pracoval. Se vzpomínkou a kyticí květin přišla první místopředsedkyně senátu Alena Gajdůšková, poslankyně

Účastníci vzpomínkového aktu u pomníčku hrdiny Josefa Valčíka

Miroslava Strnadlová i výsadkáři, členové klubu parašutistických veteránů a představitelé zlínské krajské Rady seniorů se svojí předsedkyní Ivou Pilkovou.

(red) ■

Ráječtí senioři ve Wisle

Ještě před každoroční červencovou měsíční klubovou pauzou se pětáctyřicet členů a členek jednoho z Městských klubů seniorů „U skleníka“ na ulici V aleji v Karviné-Ráji, vydalo na zájezd za nyní už jen pomyslnou „čáru“ a to do polského podhorského městečka Wisla ve Slezském vojvodství. Přes proměnlivost počasí bylo v ten den hezky, slunečno, a tak jsme si prohlédli toto malebné městečko (žije v něm i jeden z nejpopulárnějších polských sportovců „orel z Wisly“, skokan na lyžích Adam Malysz) a svezli jsme se i „wislanskou ciuchtou“, což je tamní městský vláček. Odpoledne nás náš skvělý dopravce, firma Midibus Adolfa Wawrzyczka, zavezla do Ustroně. Na tamní

horské zbojnické chatě jsme byli pohoštění místní specialitou, polévkou žurek. Pro ty, kdo ji neznají: Polský žurek s klobáskou je velice dobrá kyselá polévka s dodatkem vajíček a vařených brambor. Nu, a kdo nechtěl tuto zvláštní polévku, dal si česnečku. Po obou všem cestovatelům přišlo vhod

dobré pivečko. Zájezd našeho kolektivu seniorů z klubu, vedeného paní Alenou Klaisovou, se opravdu vydařil. Ostatně jako každý jiný zájezd či další různé akce pořádané v minulosti, takže se můžeme těšit nejen na to, až se v srpnu znovu otevrou dveře našeho útulného klubu, ale až se zase vydáme někam za přírodními krásami.

Jaroslav KEMPNÝ ■

Foto: Pavel HUMENJUK

DOBA
seniorů

OBJEDNÁVKOVÝ KUPÓN

Roční předplatné 192 Kč / Cena za kus jen 16 Kč

Objednávací ☐

Předplatné formou dárku ☐

složenku odeslat na adresu odesílatele objednávky

DOBU SENIORŮ objednávat od čísla (včetně) ☐

ZPŮSOB PLATBY

☐ složenkou

☐ SIPO: spojení č.

☐ fakturou: IČO/DIČ

☐ bank. převodem č.ú.

podpis:

jméno:

příjmení:

ulice:

číslo popisné:

město:

PSČ:

telefon:

e-mail:

Objednávkový kupon vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu A.L.L. Production s.r.o., Box 21, 112 21 Praha 1. Pokud budete posílat v obálce, připište pod adresu příjemce heslo „Předplatné Doby seniorů“. Obratem dostanete složenku, kterou předplatné uhradíte. Můžete využít i bankovního převodu. Peníze odešlete na konto, které je uvedeno na složenke. Zde najdete i Váš variabilní symbol, který nezapomeňte vyplnit. V případě nejasností nebo dotazu zavolejte do zákaznického centra ALL Production s.r.o. na tel.: 840 306 090, kde Vám potřebné údaje rádi sdělí. Dotázat se můžete i prostřednictvím tohoto e-mailu: dobaseniuru@predplatne.cz.

Objednat předplatné DS lze přes internet na adrese: <http://predplatne.cz/katalog/spolecenske-casopisy/> Předplatným můžete udělat radost svým blízkým a přátelům.

TOTO MÍSTO je určeno pro dopisy našich čtenářů. Věcné diskuse nejsou stanoveny žádné obsahové mantinely. Psát nám můžete skutečně o všem. O tom, co vás pálí či štve, co vás naopak potěšilo, či co by měli vědět a co by mohlo být prospěšné i pro jiné čtenáře. Redakce DS si pouze vyhrazuje právo příspěvky z prostorových důvodů krátit. Nezařadíme pouze dopisy s urážlivým, rasistickým a vulgárním obsahem, všechny ostatní jsou vítány. Pište nám na adresu: Doba seniorů, Nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3.

Srpen 1968

Bylo mi v té době 42 roků a byl jsem, jako většina našeho obyvatelstva, plný chuti pomoci a to nejen příspěvkem na zlatý poklad republiky, ale zvláště prací ke změně systému, kterýrazil obávané heslo „Kdo nejde s námi, jde proti nám“. Byla zde skutečná naděje, že bude nastolen promyšlený dialog s nejrůznějšími proudy politického smýšlení a zákony budou pomáhat poctivému rozvoji pro další generace, že budou uplatněny ideály pravdy a lásky, ochrany slabých, starých, zdravotně postižených apod. Po 21. srpnu 1968 v nás dlouho přetrvávala nenávisť proti okupantům a smutek nad tím, že nám „Západ“ neměl ani snahu pomoci. Tzv. normalizace byla velmi nedobrá – naše naděje po „Sametové revoluci“ o to větší! Léta plynou, zestárlí jsme a dnes kritizujeme, kolik toho bylo rozkradeno, kolik tisíc hektarů nenahraditelné orné půdy ubylo, jak zhrublo celkové jednání a zesílilo nezdravé sobectví lidí, jak se neustále více rozvírají nůžky tak zvaných průměrných příjmů. Ale nejen to: dále také fandíme lidem, kteří poctivou prací mozků či rukou vytvářejí nejen skutečné hodnoty, ale i úměrně placená pracovní místa, a mají pěkný majetek, který spravedlivě nabyli a jsou příkladem v pomoci potřebným. Věříme vedení všech oborů, které mají na starosti spravedlnost a držíme palce těm, kteří nám chtějí vrátit víru ve skutečnou demokracii.

František CIHA, Brno ■

Běh do Lidic

Velmi mě zaujala reportáž o běhu na počest obětí nacistických zločinců v Lidicích. Myslím si, že podobné události je třeba veřejnosti stále připomínat. I proto, aby se nemohly prosazovat účelové lži, jejichž cílem je z těch, co rozpoutali válku, udělat její oběti, jak se o to snažil ve svých vystoupeních proti Edvardu Benešovi a poválečným prezidentským dekretům i předseda TOP 09 Karel Schwarzenberg. I když už mi bude brzy šedesát, rád bych se i z tohoto důvodu zúčastnil příštího ročníku běhu. Můžete mi sdělit, kde o tom do stanu patříčné informace?

Jiří KARAS, Rakovník ■

Pozn. red.: Vzhledem k tomu, že podobných žádostí dostáváme více, rozhodli jsme se pro společnou veřejnou odpověď: Hlavním a vlastně jediným organizátorem běhu je Středočeská krajská rada seniorů ČR. Její předseda, Miloslav Vajs (sám se běhu aktivně zúčastnil), na naši otázku ohledně příštího ročníku řekl, že se na něm už pilně pracuje. Na konkrétní údaje je však příliš brzy. Všichni zájemci se ale mohou přímo obrátit na středočeskou KRS ČR (kontakty najdete na str. 2), kde si zaznamenají jejich kontaktní údaje a všechny informace pak budou dostávat průběžně.

Pád Nečasovy vlády

Ti, co dnes brečí nad pádem Nečasovy vlády, by se měli chodit povinně seznamovat s tím, co udělala nám, obyčejným lidem. Možná, že už by jim pak slzy pro srdceryvný nárek nad jejich idolem nezbyly. Předseda odborů Zavadil měl pravdu. Nečas, Kalousek a další byli opravdu nejhorší vládou, kterou jsme tu měli od konce 2. světové války.

Josef MINÁČ, Ústí nad Labem ■

Navrhují nové vládě, aby Nečasovi a dalším členům jeho vlády ponechala ochranku. Za to, co lidem provedli, bych se nedivil, že by jim někdo rád nafackoval. Nebo vrátil facky, které s ochrankou v zádech jednomu ze svých kritiků uštědřil vztekly pan exministr Kalousek.

František Žárský, Praha ■

Nikdy jsem si nedělala iluze o českých politicích. Ovšem to, co po pádu své neúspěšné a asociálně zaměřené vlády předvádí bývalý premiér Nečas, to snad nemá obdoby. Jeho milénka zneužívala vojenské zpravodajství a on by chtěl stíhat policisty, kteří ji přišli zatknout a vyšetřují její trestnou činnost? To panu Nečasovi nestačí, že plivnul veřejnosti do tváře už odměnami, které dával z veřejných prostředků své rozmazlené milence?

Jana BENDOVIÁ, Ostrava ■

Paní Němcová by podle zastánců bývalé Nečasovy vlády prý měla být novou premiérkou a pan prezident Zeman prý postupuje v rozporu s ústavními zvyklostmi. To si už nevzpomínají, že jejich idol, Václav Klaus, po posledních parlamentních volbách nedal jejich vítězi šanci na sestavení nové vlády? Podle ústavních zvyklostí to přece měl udělat. Neudělal a nikdo z dnešních kritiků prezidenta Zemana ani necekl. A pokud jde o paní Němcovou: je to něco podobného, jako když se vymění tapety ve vykradeném bytě. Stejná vláda, jen s jinou hlavou.

Jiří MAREK, Blansko ■

Čas prázdnin

V regionu Most a Litvínov se sdružujeme ve 21 klubech měst a obcí pod záštitou SD ČR, ve spolupráci s Krajskou radou v Ústí n/Labem, za podpory MěÚ a OÚ a jejich finančních dotací pro neziskové organizace, v místních a městských klubech v Mostě č.1, 2, 3, 4, 5, 6, ČD, Ke Koupališti, Policie ČR a přilehlých obcích Braňany, Bečov a při městských klubech Litvínov č. 1, 2, 6, Chudeřín, Hamr, Lom, Louka, Loučná, Meziboří a Horní Jiřetín. Jsou nás téměř na dva tisíce. Po celý rok spolu prožíváme kulturní, sportovní, zábavné i poučné akce, pomáháme při charitních akcích obou měst.

Po letošní prázdniny (v době od 29. 6. do 21. 9. 2013) jsme zajistili téměř 600 pobytových míst pro seniory v krásných místech naší vlasti. Letos svou společnou dovolenou prožijeme ve třech turnusech v rekreačním středisku v Blatné na Plzeňsku, Jetřichovicích v hotelu Bellevue, v lázeňském městě Libverda, též v zahraničí v Nízkých Tatrách pod Chopokom v chatě Koziar. Máme i novinku, v letošním roce poprvé prožijeme týden relaxace ve slovenských lázních Bojnice. Budeme svědky na oslavách výročí města. V září prožijeme týden v Italském letovisku Adriano Lido v komplexu Belveder, v mnoha případech doprovázeni i rodinnými příslušníky.

Ve všech rekreačních střediscích o nás již celé dlouhé roky dobře pečují. Spolupráce našich vedoucích z rekreační komise RR,

stejně tak vedoucích na jednotlivých turnusech s personálem střediska je víc než výborná. Regionální rada seniorů Most a Vý-

konný výbor seniorů Litvínov přeje všem rekreatům samé krásné zážitky z dovolených a šťastný návrat do svých domovů.

M. KOLÁŘOVÁ,
členka RR Most a předsedkyně
KS v Horním Jiřetíně a Černicích ■

Zasmějte se s DS

Před prodejnu květin se v den svátku žen potkali dva muži v pokročilém věku – Franta a Josef. Franta měl v rukou nádhernou kytku růží a Josef jej zvědavě oslovil: „Franto pro koho máš ty nádherné růže?“ „No, mám je přece pro manželku, chci ji udělat radost, když dnes mají ženy ten svůj svátek.“ „Já žádnou kytku pro ženu nemám,“ odpověděl Josef a pokračoval: „To já ji pak udělám radost až večer v posteli.“ Frantovi to nedalo a odpověděl: „A to si myslíš, že tvoje žena bude večer skákat radostí?“

Potkají se dvě blechy. Jedna je strašně nachlazená a druhá se jí ptá, jak je to možné. „Ale, bydlím hajnému ve vousech a on za deště, sněhu i mrazu jezdí po lese na motorce, jak potom mám být zdravý?“ „Porádím ti. Jdi do hospody, tam je hospodská Pepina. Vlez jí do kalhotek. Tam je krásně vlhko a teploučko.“ Za týden se zase potkají a ta co byla nemocná, je ještě nachcípější. Druhá se jí ptá, proč se neřídila její radou. A první říká: „Ale řídila. Vlezla jsem hospodské do kalhotek, tam bylo vlhko a teploučko, tak jsem usnula. A kde se neprobudím? Hajnému ve vousech!“

Paní Drbohlavová si pochutnává na buchtě u své sousedky. „Trouba Vám peče dobře že?“ „Peče, ale těch řečí než ho k tomu dokopu.“

Jaký je rozdíl mezi budíkem a opilcem. Když se natáhne budík, tak jde, když se natáhne opilec, tak zůstane ležet.

Pepíček se udiveně vyptává kamaráda: „Proč chceš od Ježíška dvě soupravy elektrických vláček?“ „Chci si taky hrát, když je táta doma!“

Blondýnka si koupí vibrátor. Přinese si ho domů a zapne ho. Vibrátor se začne třepat a blondýnka říká: „Neboj se, taky to dělám poprvé.“

Která zelenina obsahuje nejvíce alkoholu? Vyzvracená mrkev.

Stěhováci táhnou piáno do sedmého patra a už nemůžou. Jeden povídá. „Odpočine si, už toho mám dost. A já se jdu podívat, jak je to ještě daleko.“ Za chvíli se vrátí, a povídá: „Tak mám dvě zprávy, dobrou a špatnou. Ta dobrá je, že už je to jen jedno patro. Ta špatná, že jsme si spletli věžák.“

■ Jak se pozná kamarád... Došlo internetem.

Psychiatr se ptá pacienta, zda se mu už po léčích, které mu napsal, lepší paměť. Pacient odvětlí: „Jistě, jistě, pane průvodčí. A proč se ptáte?“

Do kupé v rychlíku vrazí v krajním rozčilení pán. „Prosím vás,“ naléhavě se obrací na cestující, „pojdte někdo ihned ke mně vedle, má tchyně chce skočit z okna, pojdte a pomozte mi!“ – „A jak vám mám pomoci?“ – „Za nic na světě nemůžu to pitomé okno otevřít!“

Jede dělník po E 55 a najednou uvidí u silnice stát prostitutku. Zastaví a ptá se jí: „Co uděláš za litr?“ „Za litr všechno.“ „Tak sedej, jedem betonovat.“

Pane doktore, nezapomněla jsem si u vás v ordinaci kalhotky? – Ne, paní, tady žádné nejsou. – Hm, tak to jsem je musela nechat u zubaře, kde jsem byla potom.

Chytí rybář zlatou rybkou a rybka povídá: „Když mě pustíš, tak ti splním tři přání.“ „Já mám jen jedno, abys neměla kosti.“

Do rubriky vedle redakce tentokrát přispěl Jan Burian z Uničova a Libuše Farkašová ze Vsetína. Znáte také nějakou povedenou anekdotu? Pošlete nám ji do redakce, ať se po jejím zveřejnění pobaví i další čtenáři DS!

DROBNÁ INZERCE A OZNÁMENÍ V DS

Pravidla drobné inzerce v DS znějí: zveřejnění všech nekomerčních inzerátů našich čtenářů je zcela zdarma, poplatek za poštovné 30 Kč se vybírá pouze u inzerátů se značkou, kde si inzerující přeje doručení na adresu redakce došlých odpovědí poštou.

ZPRÁVA NEJSMUTNĚJŠÍ

Do redakce Doby seniorů jsme dostali smutnou zprávu, že dne 14. července v odpoledních hodinách ukončil po těžké a dlouhotrvající nemoci svoji životní pouť náš spolupracovník a kamarád

JUDr. Zdeněk Hájek.

Byl to věcí sociální spravedlnosti ve společnosti oddaný dlouholetý pracovník odborů ČMKOS, kde se jako právní specialista věnoval poradenství v sociální oblasti. Pomáhal také oběť v bezplatné poradně Rady seniorů ČR, kde působil a pomáhal potřebným do poslední chvíle i v době své těžké nemoci.

Poslední rozloučení se zesnulým Zdeňkem Hájkem, kterého se zúčastnili i představitelé Rady seniorů ČR, se uskutečnilo 18. července v Praze.

Zdeňku, už teď nám velmi chybíš. Budeš ale dále žít v našich vzpomínkách na společnou práci pro české seniory. Čest Tvé památce.

DOBA seniorů

Jsme všude tam, kde starší generaci o něco jde

Jediný celostátní měsíčník v ČR, který vydávají samotní senioři.
Informace, rozhovory, reportáže a poradny, které potřebujete.
Zajímavosti, zábava a soutěže o ceny, které Vám osladí den.

Předplatným DS určitě uděláte radost i svým blízkým a přátelům!

Ve volném prodeji jen za 18 Kč, v předplatném 16 Kč (ročně 192 Kč). Rozšiřuje PNS, předplatné si zajistíte na adrese
A.L.L. production s.r.o., Box 32, 112 21 Praha 1. Tel.: 234 092 851, e-mail: dobaseniuru@predplatne.cz

Doba seniorů je tu i pro Vás. Seznamte se s ní!

Pokud můžete, odstříhněte a stránku jako leták u místěte v místech, která navštěvují senioři. A nejenom oni.
Doba seniorů je tu totiž pro každého, kdo chce vědět víc o životě starší generace.